

Kuuden suurimman kaupungin toimeentulotuki 2005

Toimeentulotuen työryhmä
Anne Peltonen
1.8.2006

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja
Teksti: Anne Peltonen
Kansi: Kati Rosenberg

ISSN 1457-5078

Edita Oy Ab 2006
Helsinki

Tekijä(t) Kuusikko-työryhmän toimeentulotuen asiantuntijatyöryhmä, kirjoittanut Anne Peltonen		
Nimike Kuuden suurimman kaupungin toimeentulotuki 2005		
Julkaisija (virasto tai laitos) Helsingin sosiaalitoimi, Espoon sosiaali- ja terveystoimi, Vantaan sosiaali- ja terveystoimi, Turun sosiaalikeskus ja terveysvirasto, Tampereen sosiaali- ja terveystoimi, Oulun sosiaali- ja terveystoimi	Julkaisuaika 8 - 2006	Sivumäärä, liitteet 30 sivua + liitteet
Sarja nimike Kuusikko-työryhmän julkaisusarja		Osanumero 2/2006
ISSN-numero 1457-5078	Kieli Suomi	
Tiivistelmä Raportissa käsitellään Suomen kuuden suurimman kaupungin, Helsingin, Espoon, Vantaan, Turun, Tampereen ja Oulun toimeentulotuen asiakkaita ja kustannuksia vuonna 2005. Oulu tuli mukaan toimeentulotuen asiakkaiden ja kustannusten vertailuun tuottaen pääosin vuoden 2005 tiedot. Oulusta ei saatu suurehkoa osaa vertailussa käytettävistä asiakastiedoista. Sen vuoksi raportissa on käytetty Kuusikko-käsitettä silloin, kun Oulun tiedot ovat mukana ja Viisikko-käsitettä, kun Oulun tietoja ei ole ollut saatavissa. Työttömyydellä, etenkin pitkäaikaisella, on merkittävä vaikutus toimeentulotuen tarpeeseen. Työttömyysaste pieneni edellisestä vuodesta kaikissa Kuusikon kunnissa, merkittävimmin Turussa. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa, Turussa ja Tampereella ja oli vuoden 2004 tasolla Vantaalla ja Oulussa. Vuonna 2005 toimeentulotukea sai Kuusikon kunnissa yhteensä 120 147 kotitaloutta. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä väheni vuodesta 2004 muissa Kuusikon kunnissa paitsi Vantaalla ja Oulussa, joissa se oli edellisen vuoden tasolla. Toimeentulotukea saaneiden henkilöiden määrä väheni edellisestä vuodesta kaikissa Viisikon kunnissa. Toimeentulotukea saaneiden yhden hengen kotitalouksien osuus kasvoi edellisestä vuodesta kaikissa Viisikon kunnissa. Yksinhuoltajien osuus väheni muissa kunnissa paitsi Vantaalla. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien merkittävimmät tulolähteet olivat aiempien vuosien tavoin työttömyyspäiväraha tai työmarkkinatuki sekä asumistuki. Toimeentulotukea maksettiin suurimmalle osalle kotitalouksia 1-3 kuukauden aikana vuonna 2005. 50 - 65-vuotaiden ikäryhmän kotitalouksille sitä maksettiin keskimäärin useampana kuukautena kuin muille ikäryhmille. Helsingissä ja Vantaalla toimeentulotukea maksettiin nuorten alle 25-vuotiaiden kotitalouksille keskimäärin useampana kuukautena kuin muissa Viisikon kunnissa. Toimeentulotuen kustannukset olivat vuonna 2005 yhteensä 173,7 miljoonaa euroa, mikä oli 6,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2004. Kustannukset pienenivät edellisestä vuodesta muissa kunnissa paitsi Vantaalla ja Oulussa. Vuosikustannukset toimeentulotukea saanutta kotitaloutta kohden olivat vuoden 2004 tasolla Oulussa, kasvoivat Vantaalla ja pienenivät muissa Kuusikon kunnissa. Vuosikustannukset toimeentulotuesta osalliseksi tullutta henkilöä kohden pienenivät Helsingissä ja Turussa, olivat vuoden 2004 tasolla Espoossa ja kasvoivat Vantaalla ja Tampereella. Vuoden 2005 raportissa kuvataan myös Kuusikon kuntien toimeentulotuen hallinnointia ja myöntäjätahoja sekä Helsingin ja Vantaan sosiaalisen luototuksen käytäntöjä.		
Asiasanat Toimeentulotuki, kustannukset, kuntavertailu		
Tiedustelut Työryhmän jäsenet, liite 9	Jakelu Työryhmän jäsenet, liite 9 www.kuusikkokunnat.fi	
Myynti		

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	4
2	YLEISET TOIMEENTULOTUEN TARPEESEEN JA KUSTANNUSTASOON VAIKUTTAVAT TEKIJÄT	4
2.1	VÄESTÖ.....	5
2.2	TYÖTTÖMYYDEN MUUTOS JA RAKENNE	5
2.3	TYÖTTÖMYYSTURVAETUDET	7
3	TOIMEENTULOTUEN ASIAKKAAT VUONNA 2005	9
3.1	YLEISTÄ.....	9
3.2	TOIMEENTULOTUKEA SAANEET KOTITALOUDET JA HENKILÖT	9
3.3	TOIMEENTULOTUEN ASIAKKAIDEN TAUSTATIEDOT	11
3.3.1	Kotitalouksien perhetyypit.....	11
3.3.2	Kotitalouksien tulolähteet	13
3.3.3	Kotitalouksille maksetut toimeentulotukikuukaudet vuoden aikana	14
3.4	TOIMEENTULOTUKEA SAANEET PAKOLAISET, PALUUMUUTTAJAT JA TURVAPAIKAN HAKIJAT	16
4	TOIMEENTULOTUEN KUSTANNUKSET VUONNA 2005	17
4.1	VUOSIKUSTANNUKSET TOIMEENTULOTUKEA SAANUTTA KOTITALOUTTA JA HENKILÖÄ KOHDEN	19
5	KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA	21
6	SOSIAALINEN LUOTOTUS.....	22
6.1	HELSINKI	23
6.2	VANTAA.....	24
7	TOIMEENTULOTUEN HALLINNOINTI KUUSIKON KUNNISSA.....	24
8	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	27

1 Johdanto

Tässä raportissa käsitellään Suomen kuuden suurimman kaupungin, Helsingin, Espoon, Vantaan, Turun, Tampereen ja Oulun toimeentulotuen asiakkaita ja kustannuksia vuonna 2005. Vastaavaa vertailua on tehty vuodesta 1993 lähtien vuosittain ensin Helsingin, Espoon ja Vantaan toimeentulotuesta. Vuodesta 1995 alkaen mukana ovat olleet myös Turku ja Tampere. Oulu aloitti toimeentulotuen ryhmässä vuoden 2005 tiedoilla.

Raportissa kustannusten ja asiakkaiden vertailussa käytetään pääosin kustannuksia ja asiakkaiden määrää ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita. Valtio korvaa kunnille pakolaisen, paluumuuttajien ja turvapaikanhakijoiden toimeentulotuen kustannukset kunnille tietyin perustein. Kaikkia raporttiin koottuja asiakastietoja ei ole saatavissa edellä mainitulla erittelyllä. Sen vuoksi raportin eri kohdissa mainitaan, minkä tiedon perusteella vertailu on tehty.

Kustannustiedot on koottu kuntien tilinpäätöstiedoista. Kustannusten muutoksen vertailu edelliseen vuoteen on raporttitekstissä ja tauluissa tehty toimeentulotuen vuoden 2004 absoluuttisista kustannuksista. Raportin liitteessä 2B aikaisempien vuosien kustannukset on deflatoitu eli muutettu vuoden 2005 rahan arvoon.

Raportissa tarkastellaan lisäksi Kuusikon kuntien väestön määrän kehitystä, perherakenteita ja työttömyyttä.

Vuoden 2005 raportissa kuvataan Kuusikon kuntien toimeentulotuen hallinnointikäytäntöjä sekä sosiaalista luototusta. Lisäksi selvitettiin tarkemmin toimeentulotukea saaneita kotitalouksia ikäryhmittäin ja eri ikäryhmien toimeentulotuen saannin kestoa vuonna 2005.

Oulussa toimeentulotuen asiakastietojärjestelmä vaihdettiin vuoden 2005 aikana. Vaihdoksen seurauksena Oulusta saatiin vain pienehkö osa tässä raportissa käsiteltävistä tiedoista. Sen vuoksi Oulu puuttuu osasta kaavioita. Raporttitekstissä, tauluissa ja kuvioissa käytetään käsitettä Kuusikko, kun Oulun tiedot ovat mukana ja Viisikko, kun Oulun tiedot eivät ole mukana.

Kuusikon toimeentulotuen asiantuntijaryhmän puheenjohtajana on toiminut Timo Ruohola Tampereelta ja sihteerinä Anne Peltonen. Työryhmän jäsenten yhteystiedot ovat liitteessä 9.

2 Yleiset toimeentulotuen tarpeeseen ja kustannustasoon vaikuttavat tekijät

Työttömyys ja toimeentulotuen tarve ovat sidoksissa toisiinsa. Osa työttömistä työnhakijoista ei saa karenssiajasta tai muusta syystä johtuen lainkaan työttömyyskorvausta. Silloinkin, kun työtön työnhakija saa ainoastaan työttömyyden perusturvaa eli työmarkkinatukea tai peruspäivärahaa, hän tarvitsee lisäksi usein myös toimeentulotukea elinkustannustensa kattamiseksi. Siten perusturvaa saavien työttömien määrän kasvaessa toimeentulotuen asiakasmäärä kasvaa ja kustannukset nousevat.

2.1 Väestö

Kuusikon kunnissa oli vuoden 2005 alussa yhteensä lähes 1,5 miljoonaa asukasta. Väestön määrä kasvoi vuoden 2005 aikana kaikissa kunnissa, eniten Espoossa.

Helsingissä ja Turussa väestönmuutos on ollut muita Kuusikon kuntia selvästi pienempi koko 2000-luvun alun. Väestön määrä on kasvanut vuoden 2001 lopusta vuoden 2005 loppuun Helsingissä ja Turussa noin yhden prosentin, Vantaalla ja Tampereella noin 5 %, Espoossa lähes 9 % ja Oulussa noin 7 %.

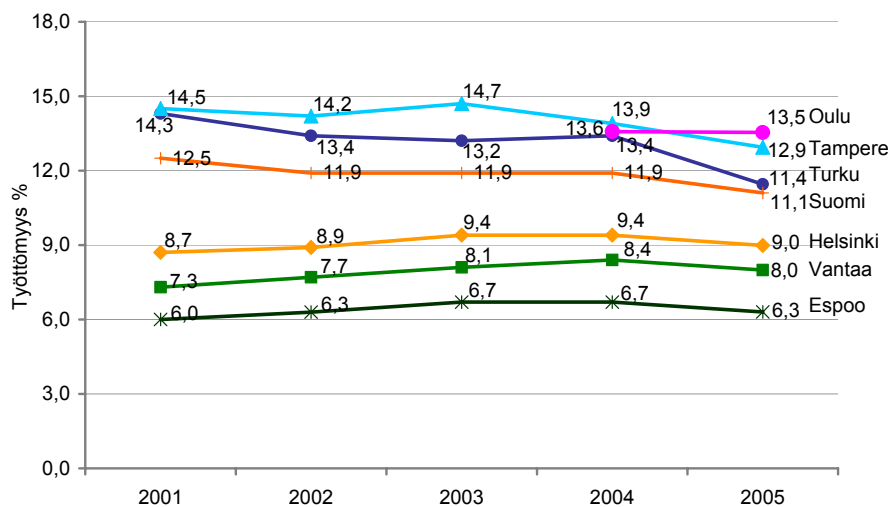
Kuusikon kuntien väestö 2005		
	Väestö 1.1.2005	Muutos vuoden 2005 aikana (%)
Helsinki	559 046	0,3
Espoo	227 472	1,9
Vantaa	185 429	1,0
Turku	174 824	0,03
Tampere	202 932	0,7
Oulu	127 226	1,4
Kuusikko	1 476 929	0,8

2.2 Työttömyyden muutos ja rakenne

Tässä yhteydessä tarkastellaan Kuusikon kuntien työttömyyttä ja sen rakennetta sekä työttömien työnhakijoiden sijoittumista ansiosidonnaisen päivärahan, työttömyysturvan peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajiksi.

Työttömyyttä tarkastellaan Uudenmaan, Satakunnan, Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan TE-keskusten joulukuun 2005 työllisyyskatsaukseen perustuen. Tarkemmat tiedot työttömyyden muutoksesta ovat liitteessä 6.

Työttömyysaste eli työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli suurin Oulussa ja pienin Espoossa. Työttömyysaste pieneni edellisestä vuodesta kaikissa Kuusikon kunnissa, merkittävimmin Turussa. Turussa työpaikkojen tarjonta on kasvanut etenkin metalliteollisuudessa. Metalliteollisuuden työpaikkojen lisäys heijastuu muuhunkin työllisyyteen.

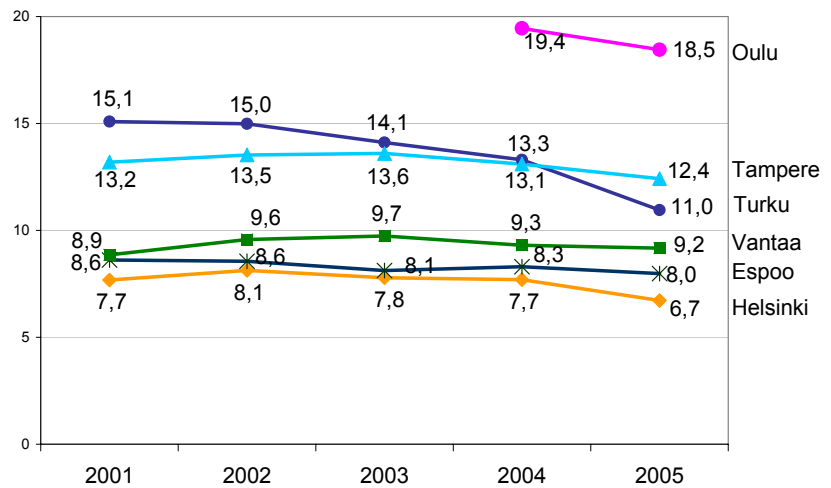

Kuvio 1. Työttömyysaste Kuusikon kunnissa ja koko Suomessa joulukuussa 2001-2005

Kuusikon kunnissa oli vuoden 2005 joulukuussa 4 754 työtöntä työnhakijaa vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Oulussa työttömien määrä kasvoi 110 työnhakijalla.

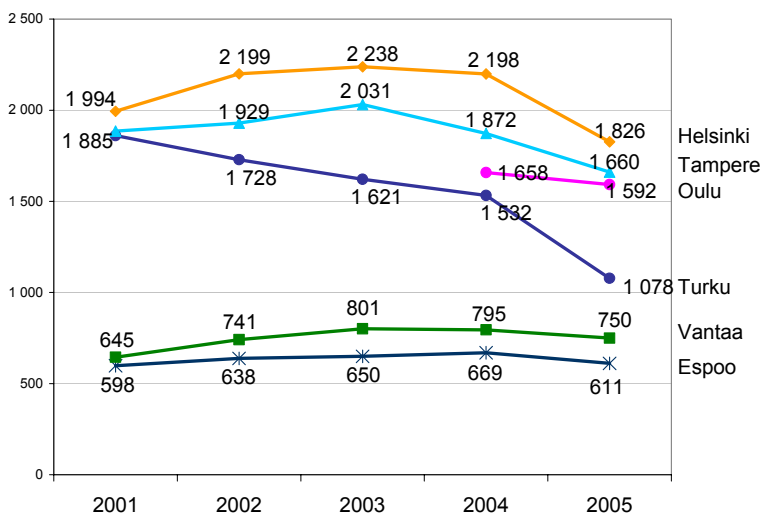
Työttömyysasteeseen vaikuttaa työttömien määrän lisäksi työvoiman määrä. Helsingissä ja Turussa työvoiman määrä väheni vuodesta 2004, muissa Kuusikon kunnissa se kasvoi.

Nuorisotyöttömien eli 15 - 24-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus työttömistä työnhakijoista oli Oulussa selvästi suurempi kuin muissa Kuusikon kunnissa muun muassa sen vuoksi, että Ouluun muuttaa Pohjois-Suomen suurimpana keskuksena nuoria laajalta alueelta hakemaan työtä tai opiskelupaikkaa. Helsingissä nuorisotyöttömien osuus oli pienin.

Kuvio 2. Nuorisotyöttömien osuus työttömistä työnhakijoista Kuusikko-kunnissa joulukuussa 2001-2005

Nuorisotyöttömien osuus työttömistä työnhakijoista väheni edellisestä vuodesta kaikissa Kuusikko-kunnissa. Nuorisotyöttömien osuus kunnan 15 - 24-vuotiaasta väestöstä oli Helsingissä 2,6 %, Espoossa 2,1 %, Vantaalla 3,3 %, Turussa 4,1 %, Tampereella 5,5 % ja Oulussa 7,4 %.

Kuusikon kunnissa oli vuoden 2005 joulukuussa 1 207 nuorisotyötöntä vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Nuorisotyöttömien määrä väheni vuoden 2004 joulukuusta eniten Turussa ja vähiten Oulussa.

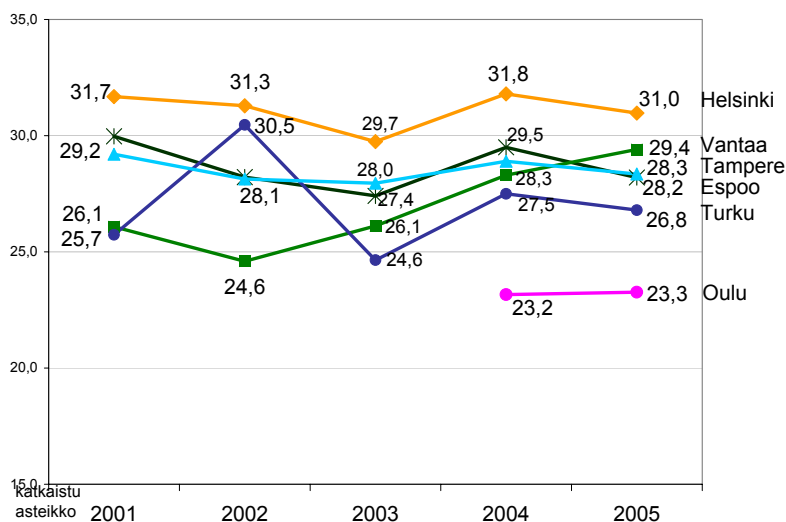
Kuvio 3. Nuorisotyöttömien määrä Kuusikko-kunnissa joulukuussa 2001-2005

Pitkäaikaistyöttömien eli yli vuoden työttömänä olleiden määrä oli Kuusikon kunnissa yhteensä 21 414. Lähes kolmasosa koko Suomen pitkäaikaistyöttömistä työnhakijoista asui Kuusikko-kunnissa. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa, Turussa ja Tampereella ja oli vuoden 2004 tasolla Vantaalla ja Oulussa.

Pitkään työttömänä olleiden määrä on tosiasiallisesti suurempi muun muassa sen vuoksi, että yhdenkin päivän työllistyminen katkaisee tilastoinnissa työnhakijan työttömyyden.

Pitkäaikaistyöttömien työnhakijoiden määrä joulukuussa 2005 sekä muutos vuoden 2004 joulukuusta

	Pitkäaikais-työttömiä 12/2005	Määrän muutos vuodesta 2004	Muutos % vuodesta 2004
Helsinki	8 418	-701	-7,7
Espoo	2 159	-216	-9,1
Vantaa	2 405	-19	-0,8
Turku	2 637	-533	-16,8
Tampere	3 788	-340	-8,2
Oulu	2 007	32	1,6
Kuusikko	21 414	-1 777	-7,7
Suomi	70 400	-5 333	-7,0

Pitkäaikaistyöttömien työnhakijoiden osuus työttömistä työnhakijoista kasvoi edellisestä vuodesta Vantaalla ja Oulussa, muissa Kuusikon kunnissa se väheni.

Vantaalla pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä työnhakijoista on kasvanut tasaisesti vuodesta 2002 alkaen. Oulussa pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä työnhakijoista oli pienempi kuin muissa Kuusikon kunnissa muun muassa sen vuoksi, että Oulussa työllistämistoimenpiteet, kuten työllistämistuki, ovat

muita Kuusikon kuntia mittavammat.

työttömistä työnhakijoista joulukuussa 2001-2005

Sekä pitkäaikaistyöttömyyteen että nuorisotyöttömyyteen vaikuttaa muun muassa kunnan, työvoimatoimiston ja Kelan yhteistyön sujuvuus. Kuusikon kuntiin on perustettu työvoiman palvelukeskuksia (TYP), joiden tehtävänä on ohjata erityisesti työnhakijoita, joiden työllistymismahdollisuuksien selvittäminen ja jatkosuunnitelmien tekeminen edellyttävät yhteistyötä eri viranomaisten kanssa. Palvelukeskusten toiminnan tavoitteena on rakenteellisen työttömyyden purkaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen. Espoossa, Turussa, Tampereella ja Oulussa on yksi työvoiman palvelukeskus, joka ohjaa kaikkia kunnan työnhakijoita. Vantaalla on useita palvelukeskuksia ja Helsingin palvelukeskuksella on kolme toimipistettä. Palvelukeskusten toimintatapa vaihtelee; osassa painottuu asiakkaan kuntouttaminen, osassa työllistyminen. Työvoiman palvelukeskusten toimintaan kiinteästi liittyvää kuntouttavaa työtoimintaa käsitellään kappaleessa 5.

2.3 Työttömyysturvaetuudet

Työttömyysturvaetuudet jakautuvat ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan eli ansioturvaan sekä peruspäivärahaan ja työmarkkinatukeen eli perusturvaan. Ansioturva maksetaan työttömyyskassojen välityksellä, perusturvan maksaminen on Kelan vastuulla. Ansioturvatieidot julkaisee Vakuutusvalvonta ja perusturvatieidot Kela.

Työttömien työnhakijoiden sijoittuminen työttömyysturvaetuuksille kuvaa työttömyyden rakennetta. Ansioturvalla olevista työttömistä työnhakijoista vain pienen osan tulovaje oikeuttaa toimeentulotuen saantiin. Sen sijaan perusturvan saajat ovat useammin oikeutettuja toimeentulotukeen.

Perusturvan ja ansioturvan työttömyyspäivärahopäivien osuudet (%) vuosina 2004 ja 2005				
	Perusturvan päiviä		Ansioturvan päiviä	
	2004	2005	2004	2005
	%	%	%	%
Helsinki	66,3	67,2	33,7	32,8
Espoo	61,6	62,4	38,4	37,6
Vantaa	60,6	61,4	39,4	38,6
Turku	64,6	64,4	35,4	35,6
Tampere	62,5	62,3	37,5	37,7
Oulu		59,8		40,2
Viisikko/ Kuusikko	64,1	64,0	35,9	36,0

Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen perusosat ovat nettotulona suurin piirtein samansuuruiset kuin toimeentulotuen perusosa. Varsinkin yksin asuvat perusturvaa saavat tarvitsevat lisäksi toimeentulotukea muun muassa asumis- ja terveydenhuoltomenoihin.

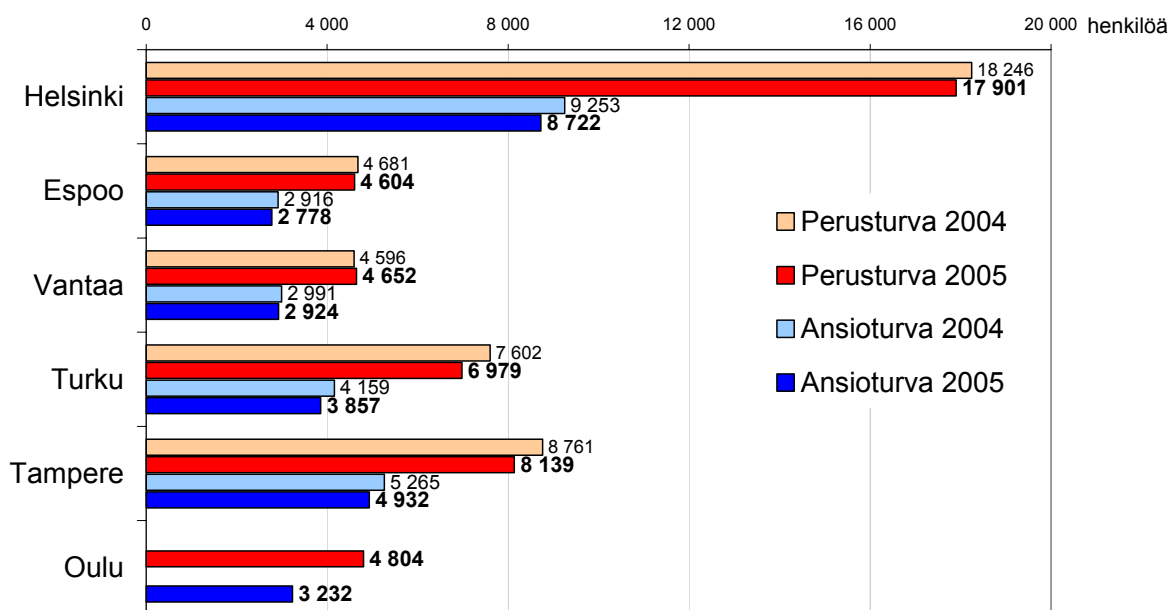
Perusturvan päivien osuus kaikista työttömyyspäivärahopäivistä oli suurin Helsingissä ja pienin Oulussa. Perusturvan

päivien osuus kasvoi edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla.

Työttömyyden keskimääräistä kestoja vuodessa voidaan kuvata työttömyysturvapäivien määrällä saajaa kohden. Työttömyysturvaa maksetaan enintään viideltä päivältä viikossa, noin 260 päivältä (päivärahopäivä) vuodessa. Perusturvan päivien määrä perusturvaa saanutta työnhakijaa kohden oli Helsingissä 145, Espoossa, Turussa ja Tampereella 143, Vantaalla 136 ja Oulussa 135. Päivien määrä väheni vuodesta 2004 kaikissa Kuusikon kunnissa. Ansioturvaa maksettiin vuoden 2005 aikana keskimäärin 119 päivää ansioturvaa saanutta työtöntä työnhakijaa kohden.

Osa työttömistä työnhakijoista ei saa lainkaan työttömyysturvaetuuksia. Tällaisia henkilöitä ovat esimerkiksi karenssiajalla olevat työttömät työnhakijat. Suurehko osa karenssiajalla olevista on alle 25-vuotiaita ammattikouluttamattomia työnhakijoita. Heidän edellytetään hakevan ensisijaisesti koulutuspaikkaa. Mikäli alle 25-vuotias ei hae opiskelemaan, hänelle ei tule oikeutta työttömyysturvaan. Työttömyysturvaetuuksien ulkopuolella on myös työttömiä työnhakijoita, joille työvoimatoimikunta on määritellyt ns. työssäoloehdon. Työssäoloehdon määrittelyyn vaikuttaa työttömyyden pituuden lisäksi työstä kieltäytyminen ilman perusteltua syytä. Käytännössä tämän ryhmän mahdollisuus työllistyä on sairaudesta tai muusta syystä johtuen pieni. Heille oikeampi toimeentulon lähde olisi esimerkiksi sairaus- tai muu eläke. Toimeentulotuki on usein työttömyysturvaetuuksien ulkopuolella olevien henkilöiden ainoa tulo Kelan maksamien tukien, yleisimmin asumistuen, lisäksi.

Kuviossa 5 tarkastellaan perusturvan ja ansioturvan saajien määrää jokaisena päivärahopäivänä. Perusturvan saajien määrä jokaisena päivärahopäivänä kasvoi edellisestä vuodesta Vantaalla, muissa kunnissa se väheni. Ansioturvan saajia oli kaikissa Kuusikko-kunnissa hieman vähemmän kuin vuonna 2004.

Kuvio 5. Työttömyyden perusturvan ja ansioturvan saajat keskimäärin jokaisena päivärahopäivänä vuosina 2004 ja 2005

Vuoden 2005 alun työikäisestä (15 - 64-vuotiaasta) väestöstä sai perusturvaa Helsingissä 4,6 %, Espoossa 2,9 %, Vantaalla 3,6 %, Turussa ja Tampereella 5,8 % ja Oulussa 5,4 %. Ansioturvan saajia oli työikäisestä väestöstä Kuusikon kunnissa keskimäärin 2,6 %, koko Suomessa osuus oli keskimäärin 4,1 %.

3 Toimeentulotuen asiakkaat vuonna 2005

3.1 Yleistä

Toimeentulotuella tarkoitetaan toimeentulotukilain mukaan kunnan varoista suoritettua viimesijais- ta taloudellista tukea, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotukea voidaan myöntää kunnan päättämin perustein ehkäise- vänä toimeentulotukena. Sen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista sekä ehkäistä syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulo- tuesta (Laki toimeentulotuesta 1412 / 1997 1§).

Toimeentulotuen asiakkaita tarkastellaan sekä kotitalouksina että tuesta osalliseksi tullevina henki- löinä.

Kotitalouksia ovat perheet, joilla toimeentulotukilaissa tarkoitetaan yhteistaloudessa asuvia van- hempia, vanhemman alaikäisiä lapsia ja ottolasta, aviopuolisoita sekä miestä ja naista, jotka elävät avioliitonomaisissa olosuhteissa. Perheiden lisäksi kotitalouksia ovat yksinäiset täysi-ikäiset henki- löt. 18 vuotta täyttänyt tuen saaja muodostaa oman kotitalouden, vaikka asuisikin vanhempien luo- na. Myös alle 18-vuotiaiden toimeentulotuen saajien katsotaan asuvan itsenäisessä kotitaloudessa, jos heillä on oma perhe tai he ovat vanhemmistaan taloudellisesti riippumattomia eivätkä asu van- hempiensa kanssa.

Toimeentulotukilain mukaan toimeentulotukea myönnettäessä perheen kaikkia jäseniä pidetään toimeentulotuen saajina (Laki toimeentulotuesta 1412 / 1997 3§) ja käsitellään tässä raportissa henkilöinä.

3.2 Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ja henkilöt¹

Toimeentulotukea sai Kuusikon kunnissa vuoden 2005 aikana 84 998 kotitaloutta. Toimeentulotu- kea saaneiden kotitalouksien määrän muutos oli samansuuntainen kuin pitkäaikaistyöttömien mää- rän muutos. Helsingissä, Espoossa, Turussa ja Tampereella sekä pitkäaikaistyöttömien että toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä väheni edellisestä vuodesta. Vantaalla ja Oulussa kotitalouksien määrä väheni edellisestä vuodesta. Vantaalla ja Oulussa mo- lemmat olivat vuoden 2004 tasolla.

Toimeentulotuesta osalliseksi tul- leiden henkilöiden määrä väheni vuodesta 2004 Viisikon kunnissa. Oulusta tietoa henkilöiden määrästä ei ollut saatavissa tietojärjestelmä- uudistuksen yhteydessä ilmenneistä tilastointiongelmista johtuen.

Vuoden 2005 aikana toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien ja henkilöiden määrä sekä muutos vuodesta 2004				
	Kotitalouksia yhteensä	muutos (%) vuodesta 2004	Henkilöitä yhteensä	muutos (%) vuodesta 2004
Helsinki	34 905	-6,2	51 251	-6,6
Espoo	8 553	-6,2	14 414	-8,2
Vantaa	10 262	0,2	17 979	-1,6
Turku	11 163	-4,3	17 145	-4,6
Tampere	12 808	-4,8	19 358	-5,7
Oulu	7 307	-0,4	..	..
Kuusikko	84 998	-4,5	120 147	-5,6

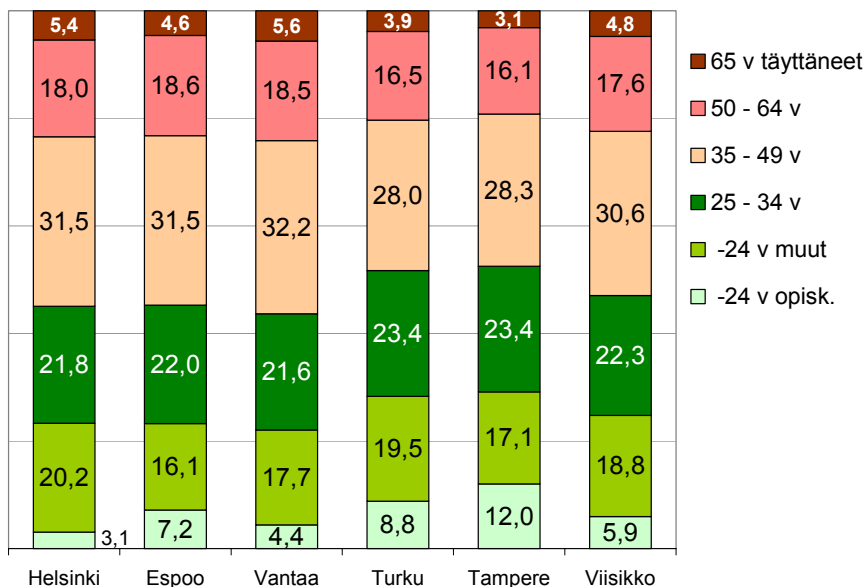
Vuoden 2004 raporttiin selvitettiin toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ikäryhmittäin². Jaottelua tarkennettiin edelleen vuonna 2005. Vuoden 2005 jaotteluna käytettiin alle 25-vuotiaiden opiskeli- joiden ja muiden kotitalouksia, 25 - 34-vuotiaiden, 35 - 49-vuotiaiden, 50 - 64-vuotiaiden kotitalo-

¹ Toimeentulotuen asiakkaat ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita

² Ikämääritelty kotitalouden päämiehen mukaan

uksia ja 65 vuotta täyttäneiden kotitalouksia. Oulusta ei saatu tietoa kotitalouksien määrästä ikäryhmittäin.

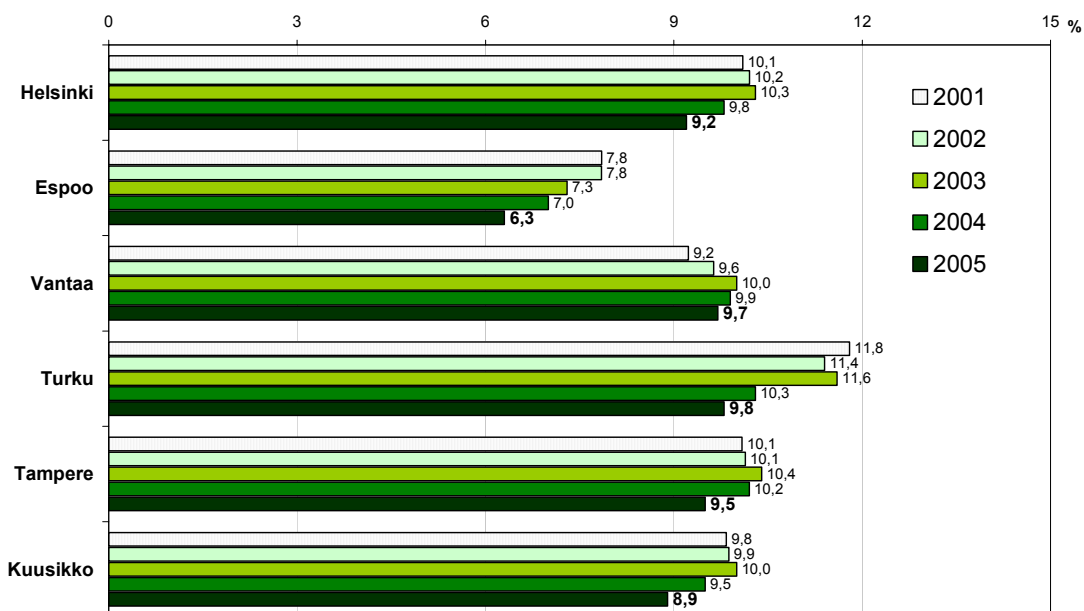
Toimeentulotuen asiakkuus painottui Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla vanhempiin ikäryhmiin kuin Turussa ja Tampereella sen vuoksi, että alle 25-vuotiaiden opiskelijakotitalouksien osuus toimeentulotukea saaneista kotitalouksista oli Turussa ja Tampereella suurempi kuin pääkaupunkiseudun kunnissa.

Kuvio 6. Eri ikäryhmien osuudet toimeentulotukea vuoden 2005 aikana saaneista kotitalouksista

Turussa ja Tampereella on paljon opiskelijoita, mutta työpaikkojen tarjonta on vähäisempää kuin pääkaupunkiseudulla. Helsingissä opiskelijoiden osuus oli pienin muun muassa sen vuoksi, että siellä opiskelijoilla on mahdollisuus hakea opintososiaalista luottoa.

Toimeentulotuesta osalliseksi tulleiden henkilöiden osuus väestöstä väheni edellisestä vuodesta kaikissa Viisikon kunnissa. Espoossa osuus oli aiempien vuosien tavoin pienempi kuin muissa kunnissa.

Kuvio 7. Toimeentulotuesta osalliseksi tulleiden henkilöiden osuus (%) Viisikon kuntien väestöstä vuosina 2001-2005 (ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita)

Toimeentulotukea hakeville asiakkaille tehdään kielteinen päätös yleisimmin sen vuoksi, että hakijan tulot ylittävät toimeentulotuen saannin edellyttämän tulorajan. Päätösten määrä vaihtelee kunnittain muun muassa päätöskäytäntöjen erilaisuuden vuoksi. Käytäntöjä on jonkin verran yhtenäis-

tänyt eduskunnan oikeusasiamiehen huomautus siitä, että päätös on tehtävä samalle ajalle kuin toimeentulotuen laskelma. Aiemmin osassa kunnista päätös tehtiin pitemmäksi ajaksi kuin laskelman aikajaksolle. Osa asiakkaita ei opastuksen jälkeen hae lainkaan toimeentulotukea.

Kotitalouksien toimeentulotukipäätökset 2005 ja 2004				
	2005		2004	
	Päätöksiä	kielteisten päätösten osuus %	Päätöksiä	kielteisten päätösten osuus %
Helsinki	200 154	10,6	215 895	9,7
Espoo	49 872	16,4	..	..
Vantaa	66 208	9,9	65 560	9,8
Turku	64 542	17,6	48 096	17,8
Tampere	56 277	13,2	60 903	12,5
Oulu	36 158	18,8	39 195	14,6
Kuusikko	473 211	13,0	429 649	11,5

Kielteisten päätösten osuus kasvoi edellisestä vuodesta Helsingissä, Tampereella ja Oulussa. Vantaalla ja Turussa kielteisten päätösten osuus oli samalla tasolla. Asiakasta kohden tehtiin keskimäärin 5 päätöstä vuoden aikana. Päätösten määrä asiakasta kohden oli Vantaalla hieman suurempi kuin muissa Viisikon kunnissa.

Keskimäärin kolme neljäsosaa toimeentulotukipäätöksistä tehtiin kirjallisen hakemuksen perusteella. Vantaalla kirjallisen hakemuksen voi tehdä myös internetissä

käyttäen tunnistamisessa henkilökorttia tai pankkitunnistetta. Internetin kautta tuli vain muutamia toimeentulotukihakemuksia vuoden 2005 aikana.

3.3 Toimeentulotuen asiakkaiden taustatietoja³

Tässä raportissa tarkastellaan toimeentulotuen asiakkaiden taustatiedoista kotitalouksien perhetyyppejä, toimeentulotuen tarpeen kestoa ja tulolähteitä. Jaottelut ryhmiin ovat suuntaa antavia johtuen muun muassa siitä, että asiakkaiden tilanteet taustan osalta vaihtelevat vuoden aikana. Tähän raporttiin tiedot on koottu asiakkaiden viimeksi ilmoittaman tilanteen perusteella. Oulusta ei saatu asiakkaiden taustatietoja vuodelta 2005.

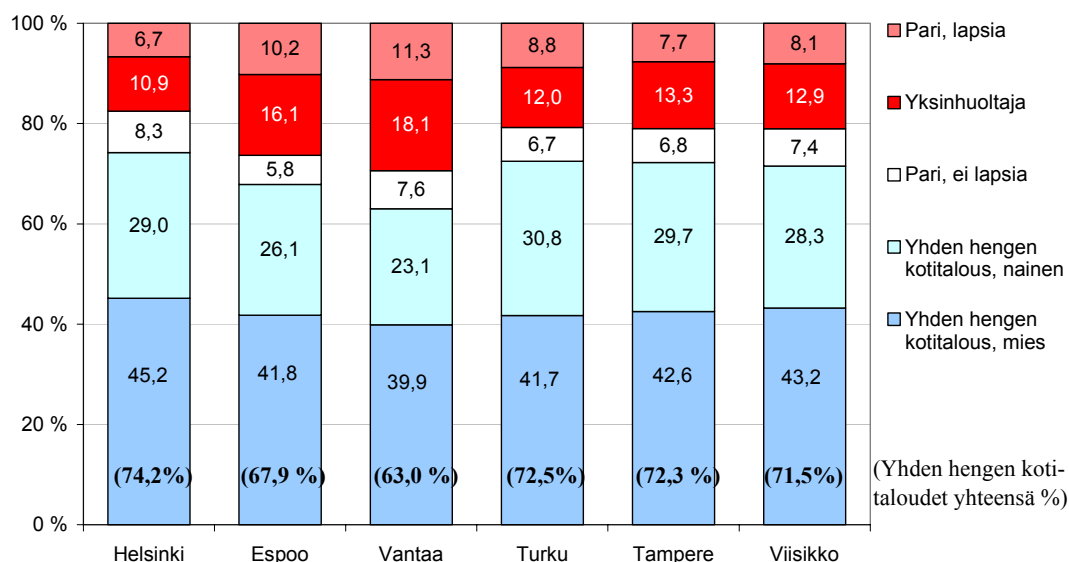
3.3.1 Kotitalouksien perhetyypit

Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet jaotellaan yhden hengen kotitalouksiin (miehet ja naiset erikseen), yksinhuoltajiin, pareihin ilman lapsia ja pareihin, joilla on lapsia. Yhden hengen kotitalouksiin sisältyvät aikaisemmin mainitut vanhempien luona asuvat 18 vuotta täyttäneet toimeentulotuen saajat. Kotitalouksien määrä perhetyypeittäin on liitteessä 3.

Toimeentulotuen saajista suurin osa oli yhden hengen kotitalouksia (kuvio 8). Yksinhuoltajien ja parien, joilla on lapsia osuus toimeentulotukea saaneista kotitalouksista oli aiempien vuosien tavoin Espoossa ja Vantaalla suurempi kuin muissa Viisikon kunnissa.

Yhden hengen kotitalouksien osuus toimeentulotukea saaneista kotitalouksista kasvoi vuodesta 2004 kaikissa Viisikon kunnissa. Yksinhuoltajien osuus pieneni muissa kunnissa paitsi Vantaalla. Lapsettomien parien ja parien, joilla on lapsia, osuus oli vuoden 2004 tasolla.

³ Osassa tiedoista mukana ovat kaikki toimeentulotukea saaneet asiakkaat. Liitteenä olevissa taulukoissa mainitaan, millä perusteella tiedot on koottu

Kuvio 8. Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet perhetyypeittäin vuonna 2005

Seuraavassa tarkastellaan toimeentulotukea saaneiden perhetyyppien osuutta Viisikon kuntien vastaavasta perhetyypistä. Vertailupohjana käytetään Tilastokeskuksen ilmoittamaa perheiden määrää 31.12.2005⁴. Lapsettomien toimeentulotukea saavien parien osuus kunnassa asuvista lapsettomista pareista väheni vuodesta 2004 kaikissa Viisikon kunnissa. Osuus oli suurin Helsingissä, 4,4 % ja pienin Espoossa, 1,8 %.

Toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus (%) kunnan vastaavista lapsiperheistä vuonna 2005			
	Yksinhuoltajat	Pari, lapsia	Lapsiperheet yhteensä
Helsinki	24,5	6,3	11,7
Espoo	23,0	3,6	7,4
Vantaa	32,8	6,2	12,4
Turku	29,5	8,3	14,2
Tampere	32,9	6,4	13,1
Viisikko	25,2	5,3	10,4

Viisikon kunnissa asuvista yksinhuoltajaperheistä keskimäärin 25,2 prosenttia sai toimeentulotukea vuoden 2005 aikana. Toimeentulotukea saavien yksinhuoltajaperheiden osuus kunnassa asuvista yksinhuoltajaperheistä väheni edellisestä vuodesta muissa kunnissa paitsi Vantaalla.

Toimeentulotukea saavien kahden huoltajan kotitalouksien osuus kunnassa asuvista kahden huoltajan lapsiperheistä väheni vuodesta 2004 kaikissa Viisikon kunnissa.

Toimeentulotuesta osalliseksi tuli Viisikon kunnissa yhteensä 30 618 lasta. Määrästä puuttuu lapset, jotka ovat saaneet toimeentulotukea itsenäisinä kotitalouksina. Osalliseksi tulleiden lasten määrä väheni edellisestä vuodesta kaikissa Viisikon kunnissa.

Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Tampereella toimeentulotuesta osalliseksi tulleista lapsista yli puolet oli yksinhuoltajakotitalouksien lapsia. Turussa 51,3 % lapsista oli kahden huoltajan kotitalouksissa.

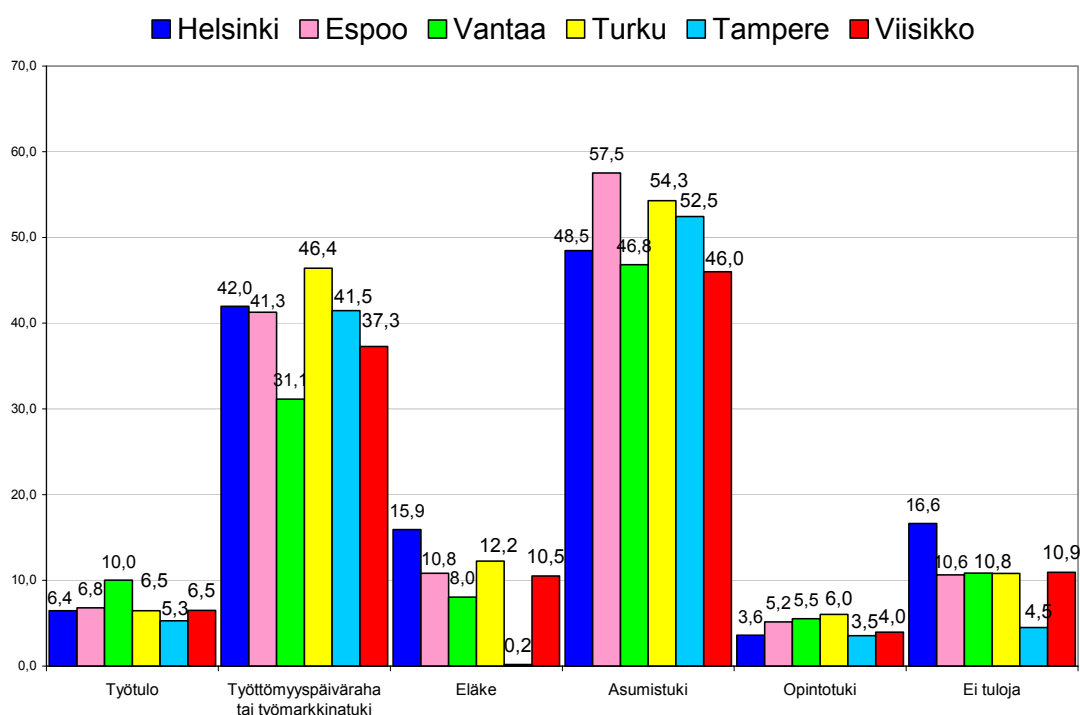
Toimeentulotuesta vuoden 2005 aikana osalliseksi tulleet lapset		
	lasten määrä	% alle 18-vuotiaasta väestöstä (vuosi 2004)
Helsinki	11 810	12,1(13,0)
Espoo	4 509	8,2 (8,9)
Vantaa	5 360	12,3(12,9)
Turku	4 342	14,8(15,5)
Tampere	4 597	12,7(14,2)
Oulu	..	
Kuusikko	30 618	10,6(12,6)

⁴ Lähde: Perheet perhetyypin ja lasten lukumäärän mukaan alueittain 2000-2005, Tilastokeskus

3.3.2 Kotitalouksien tulolähteet

Tulolähteet kuvaavat kotitalouksien ensisijaisia tuloja toimeentulotukea saaneilla perheillä. Toimeentulotuki on viimesijainen tuki, mahdollisten palkkatulojen lisäksi ensisijaisten etuuksien kuten asumistuen ja työttömyyspäivärahan tulisi turvata kotitalouden toimeentulo. Tulolähteinä kysyttiin marraskuussa 2005 toimeentulotuen asiakkaina olleiden kotitalouksien kaikki tulolähteet. Koontiperuste ja tulolähdeluokittelu oli sama kuin Stakesiin vuosittain koottavissa tulolähdetiedoissa.

Kuusikon kunnista Turussa tulolähteiden kirjaamismäärä on rajattu. Siellä voi yhdelle kotitaloudelle kirjata enintään kaksi tulolähdettä. Muissa kunnissa voi kirjata useampia, mutta kirjaamiskäytännöt vaihtelevat jonkin verran. Varmimmin kirjataan kotitalouksien pääetudet eli merkittävimmät tulolähteet

Kuvio 9. Marraskuussa 2005 toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien yleisimmät tulolähteet (%-osuudet marraskuussa toimeentulotukea saaneista kotitalouksista)

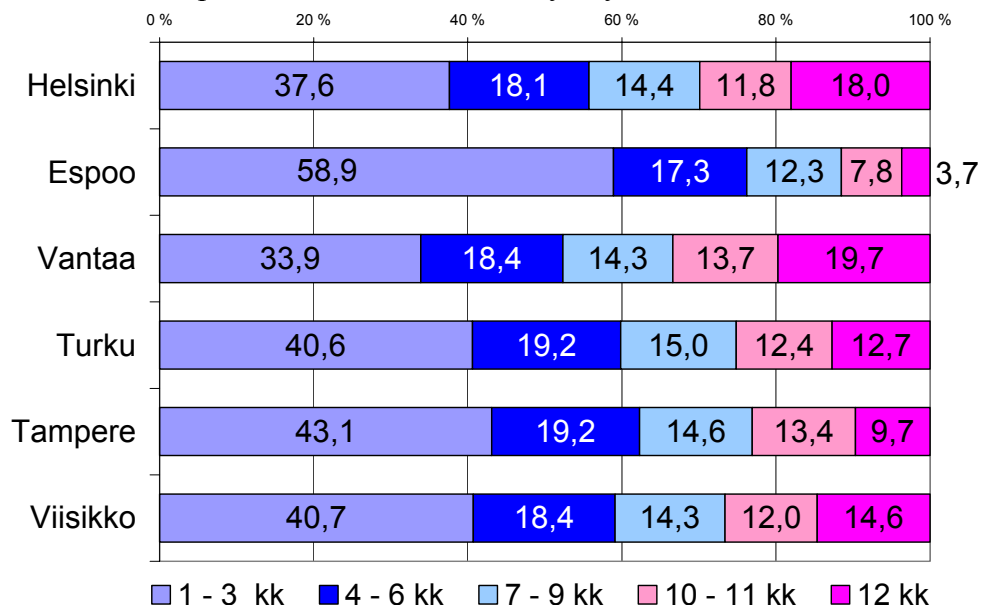
Yleisimmät tulolähteet olivat edellisen vuoden tavoin työttömyyspäiväraha tai työmarkkinatuki ja asumistuki. Työtuloja oli Vantaalla suuremmalla osalla toimeentulotukea saaneista kotitalouksista kuin muissa Viisikon kunnissa.

Työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneiden osuus väheni vuodesta 2004 merkittävästi Vantaalla, jonkin verran myös Turussa ja Tampereella. Eläkettä saavia ja tulottomia oli vähiten Tampereella. Helsingissä joka kuudes toimeentulotukea saanut kotitalous oli tuloton.

Asumistukea saavien osuus väheni Vantaalla, muissa kunnissa se kasvoi hieman. Opintotukea saavien osuus väheni kaikissa Viisikon kunnissa.

3.3.3 Kotitalouksille maksetut toimeentulotukikuukaudet vuoden aikana

Kotitaloudet jaotellaan myös sen mukaan, kuinka monena kuukautena vuoden 2005 aikana kotitalous on saanut toimeentulotukea. Saman asiakkaan pitkäkestoisemman vuodesta toiseen jatkuvan toimeentulotuen tarpeen selvittäminen ei tässä yhteydessä ole mahdollista.

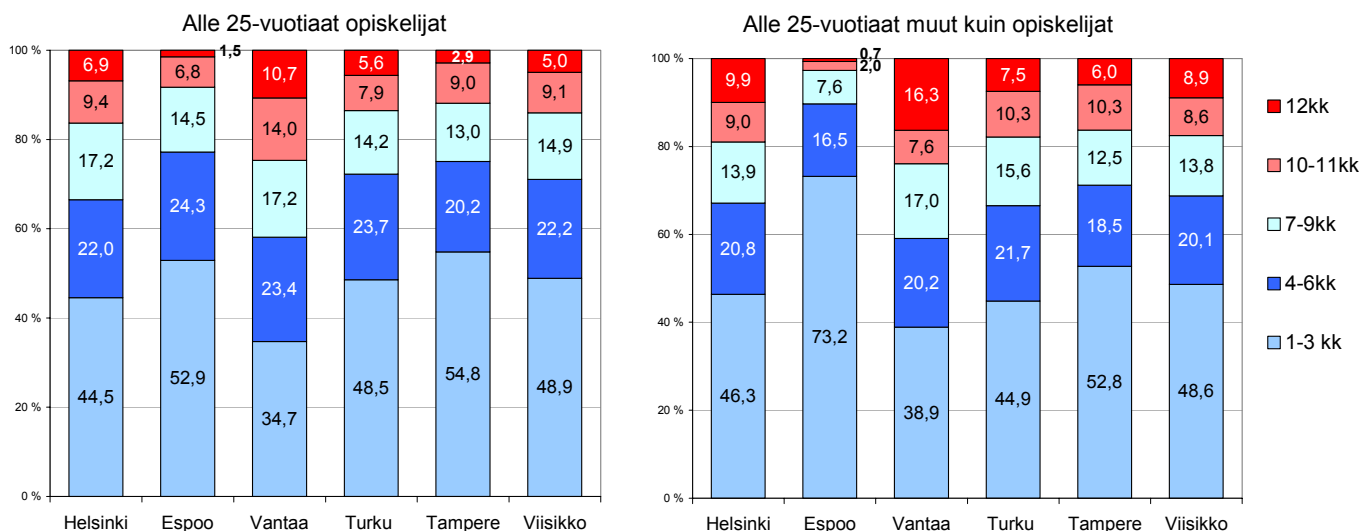
Kuvio 10. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien jakautuminen tuen keston mukaan vuonna 2005 (osuudet %)

1 - 3 kuukautta toimeentulotukea saaneissa kotitalouksissa on mukana sekä lyhyen ajan toimeentulotukea saaneet kotitaloudet että kotitaloudet, joille tukea on alettu maksaa loppuvuodesta. Espoossa suurin osa toimeentulotukea saaneista kotitalouksista sai tukea enintään kolmen kuukauden ajalta vuoden 2005 aikana. Tampereella alle kolme kuukautta tukea saaneiden kotitalouksien osuus kasvoi edellisestä vuodesta. Muissa kunnissa se oli samalla tasolla kuin vuonna 2004.

Vuoden jokaisena kuukautena toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien osuus väheni edellisestä vuodesta Espoossa 11,9 prosenttiyksikköä. Myös Helsingissä, Vantaalla ja Tampereella jokaisena kuukautena toimeentulotukea saaneiden osuus väheni vuodesta 2004. Turussa osuus kasvoi 2,7 prosenttiyksikköä.

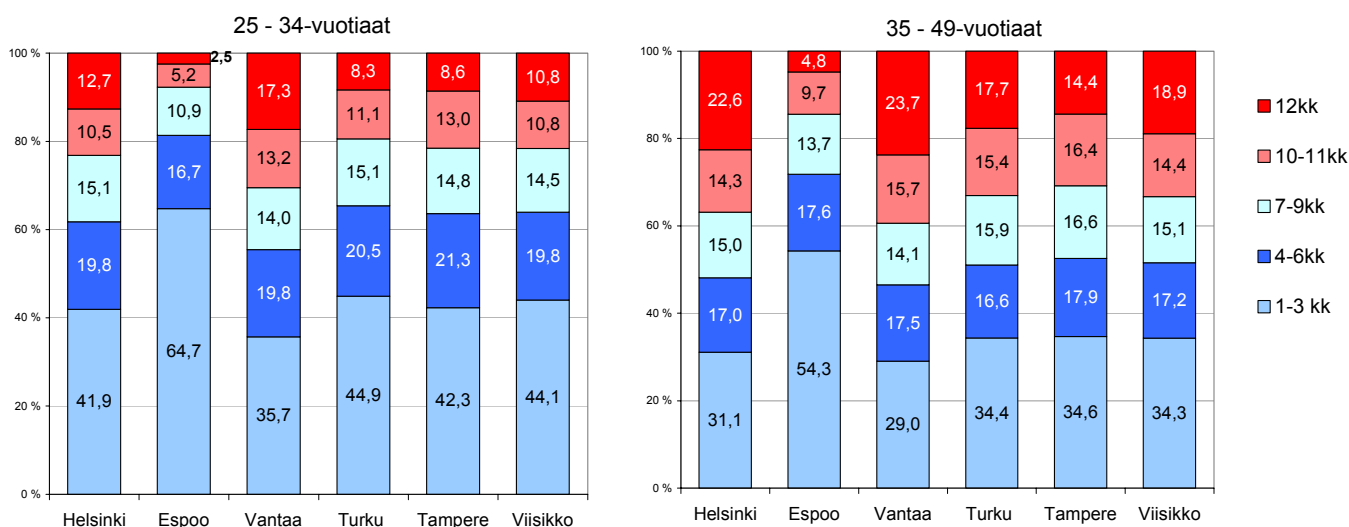
Seuraavissa kuvioissa 11 - 13 on kuvattu kotitalouksille maksetut toimeentulotukikuukaudet vuoden aikana ikäryhmittäin kotitalouden päämiehen mukaan.

Alle 25-vuotiaiden toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli Viisikon kunnissa yhteensä 19 792, heistä opiskelijoiden kotitalouksia oli 4 746 (24 %). Vantaalla alle 25-vuotiaiden kotitalouksille maksettiin toimeentulotukea keskimäärin useampana kuukautena kuin muissa Viisikon kunnissa. Espoossa vuoden jokaisena kuukautena toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli 18, muissa Viisikon kunnissa jokaisena kuukautena saaneita oli tässä ikäryhmässä vähintään 175 (Tampere). Espoossa on usean vuoden ajan kiinnitetty erityistä huomiota alle 25-vuotiaiden toimeentulotuen hakijoiden ohjaamiseen koulutukseen tai työvoimatoimistoon aktiiviseksi työnhakijaksi.

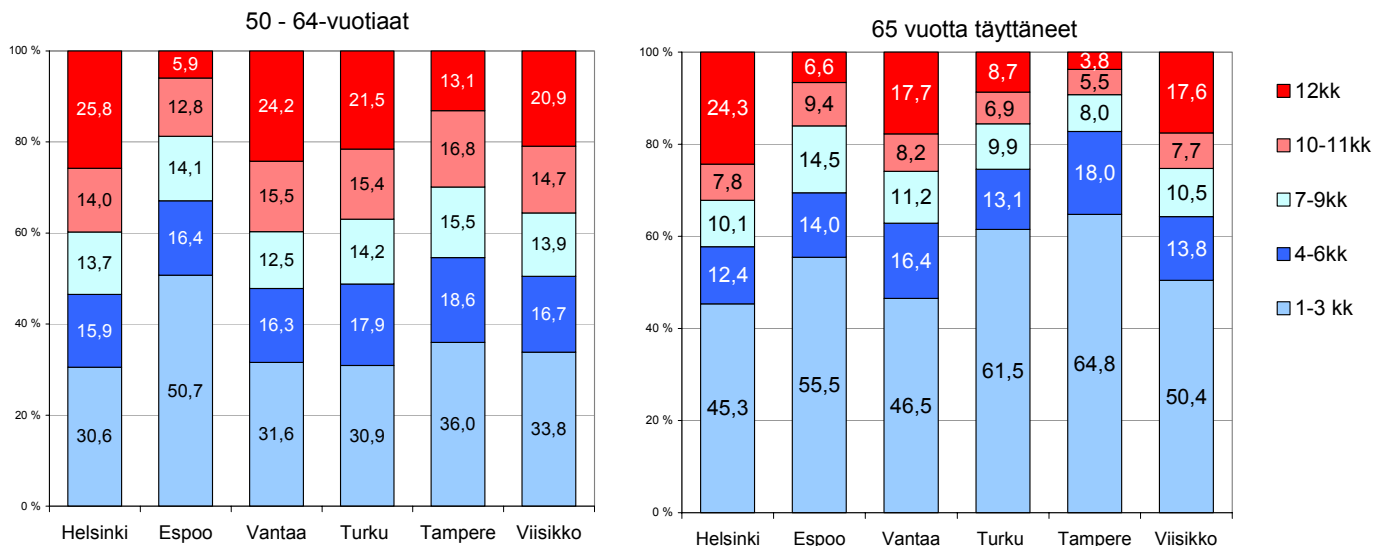
Kuvio 11. Toimeentulotukea saaneiden alle 25-vuotiaiden kotitalouksien jakautuminen tuen keston mukaan vuonna 2005 (osuudet %)

25 - 34-vuotiaiden toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli yhteensä 17 790 ja 35 - 49-vuotiaiden kotitalouksia yhteensä 24 419. Espoossa yli 90 prosenttia 25 - 34-vuotiaista toimeentulotukea saaneista kotitalouksista sai tukea alle puoli vuotta, myös 35 - 49-vuotiaiden asiakkaiden kotitalouksien toimeentulotuen tarve oli lyhytaikaisempaa kuin muissa Viisikon kunnissa. Helsingissä joka kahdeksas ja Vantaalla joka kuudes 25 - 34-vuotiaiden toimeentulotukea saaneiden kotitalous sai tukea vuoden jokaisena kuukautena. Turussa ja Tampereella kotitalouksien jakautuminen tuen keston mukaan oli samansuuntainen molemmissa ikäryhmissä.

Kuvio 12. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien jakautuminen tuen keston mukaan vuonna 2005 ikäryhmittäin 25 - 34v ja 35 - 49v (osuudet %)

50 - 64-vuotiaiden asiakkaiden toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli vuonna 2005 Viisikon kunnissa yhteensä 14 072 ja 65 vuotta täyttäneiden kotitalouksia 3 817. Vanhemmissa ikäryhmissä toimeentulotukea maksettiin keskimäärin useampana kuukautena kuin alle 50-vuotiaiden ikäryhmissä. 50 - 64-vuotiaiden ikäryhmän toimeentulotuen tarve oli Espoossa nuorempien ikäryhmien tavoin lyhytkestoisempaa kuin muissa Viisikon kunnissa. 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä toimeentulotukea maksettiin keskimäärin lyhyimmän ajan Turussa ja Tampereella. Helsingissä ja Vantaalla suurehko osa 65 vuotiaiden asiakkaiden kotitalouksista sai toimeentulotukea vuoden jokaisena kuukautena.

Kuvio 13. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien jakautuminen tuen keston mukaan vuonna 2005 ikäryhmittäin 50 - 64v ja 65 vuotta täyttäneet (osuudet %)

Vuoden jokaisena kuukautena toimeentulotukea sai Viisikon kunnissa yhteensä 11 739 kotitaloutta. Suurin osa oli 35 - 49-vuotiaiden kotitalouksia. Espoossa vuoden jokaisena kuukautena toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli vähän, lisäksi alle 25-vuotiaiden muiden kuin opiskelijakotitalouksien osuus oli selvästi pienempi kuin muissa Viisikon kunnissa.

Vuoden 2005 jokaisena kuukautena toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä sekä eri ikäryhmien osuus jokaisena kuukautena toimeentulotukea saaneista kotitalouksista							
	Toimeentulotukea 12 kk saaneet kotitaloudet	alle 25v opiskelijat %	alle 25v muut %	25 - 34v %	35 - 49v %	50 - 64v %	65 vuotta täyttäneet %
Helsinki	6 640	1,2	11,1	15,3	39,3	25,7	7,3
Espoo	314	2,9	2,9	15,0	41,1	29,9	8,3
Vantaa	2 104	2,3	14,3	18,5	37,8	22,1	4,9
Turku	1 442	3,9	11,4	15,3	38,8	27,9	2,6
Tampere	1 239	3,6	10,6	20,7	42,1	21,8	1,2
Viisikko	11 739	2,0	11,5	16,4	39,3	25,1	5,7

3.4 Toimeentulotukea saaneet pakolaiset, paluumuuttajat ja turvapaikan hakijat

Valtio korvaa kunnille pakolaisten, paluumuuttajien ja turvapaikan hakijoiden toimeentulotuki- ja muut menot seuraavin perustein:

- Pakolaisten kaikki menot sisältäen toimeentulotuen kolmen ensimmäisen vuoden ajalta.
- Paluumuuttajien puolen vuoden menot ja eläkeläisten sekä vammaisten osalta viiden vuoden menot sisältäen toimeentulotuen
- Turvapaikanhakijoiden kaikki kustannukset siihen asti, kunnes turvapaikka-anomus on käsitelty

Toimeentulotukea saaneiden valtion korvauksen piirissä olevien pakolaisten ja paluumuuttajien määrä väheni edellisestä vuodesta Espoossa, Turussa ja Tampereella. Helsingissä pakolaisten ja paluumuuttajien määrä oli vuoden 2004 tasolla, Vantaalla se kasvoi hieman.

Toimeentulotukea saaneet pakolaiset, paluumuuttajat ja turvapaikan hakijat 2005			
	Pakolaiset ja paluumuuttajat	osuus (%) toimeentulotukea saaneista henkilöistä	Turvapaikanhakijat
Helsinki	1 222	2,3	1 617
Espoo	485	3,3	25
Vantaa	365	2,0	-
Turku	532	3,1	657
Tampere	525	2,5	762
Oulu ¹⁾	157	2,1	..
Kuusikko	3 286	2,5	3 061

1) Oulussa kotitaloudet, muissa kunnissa henkilöt

Turvapaikanhakijoiksi kirjautuvat vain vastaanottokeskuksiin sijoitetut henkilöt ja perheet. Helsingissä ja Tampereella on kunnallinen turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskus. Turussa on SPR:n ja Oulussa työministeriön ylläpitämä vastaanottokeskus. Oulun keskuksen paikkaluku on 250. Espooseen perustettiin elokuussa 2005 Ingaksen ryhmäkoti, jossa on 11 paikkaa alaikäisille ilman huoltajaa saapuville turvapaikanhakijoille. Syksyn aikana ryhmäkodissa oli 25 turvapaikanhakijaa. Oulun vastaanottokeskukseen sijoitettujen turvapaikanhakijoiden määrää ei saatu vuodelta 2005.

Helsingin ja Tampereen vastaanottokeskuksiin sijoitettiin enemmän asiakkaita kuin vuonna 2004, Turun vastaanottokeskukseen sijoitettuja oli 109 vähemmän kuin edellisellä vuonna.

4 Toimeentulotuen⁵ kustannukset vuonna 2005

Toimeentulotuki koostui vuonna 2005 perusosasta ja lisäosasta. Perusosalla katettaviin menoihin kuuluvat muun muassa ravinto- ja vaatemenot, puhelimen käytöstä aiheutuvat sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot. Lisäksi perusosaan sisältyy seitsemän prosenttia tarpeellisen suuruista asumismenojen määrästä. Lisäosalla katetaan tarpeen mukaan muun muassa muut kuin perusosaan sisältyvät asumis- ja terveydenhuoltomenot. (Laki toimeentulotuesta 1412 / 1997 7§).

Perusosan suuruus on määritelty laissa ja se on sidottu kansaneläkeindeksiin kehitykseen. Liitteessä 1A on vuoden 2005 toimeentulotuen perusosien määrät.

Toimeentulotukea myönnettäessä tuloina ja varoina otetaan huomioon muutamin poikkeuksin henkilön ja perheenjäsenten käytettävissä olevat tulot ja varat. (Laki toimeentulotuesta 1412 / 1997 11§ ja 12§)

Liitteessä 2B toimeentulotuen aikaisempien vuosien kustannukset on muutettu eli deflatoitu vuoden 2005 rahan arvoon käyttäen pohjana Tilastokeskuksen ilmoittamaa julkisten menojen hintaindeksiä sosiaalitoimelle. Hintaindeksiin mukaan sosiaalitoimen kustannustaso nousi vuodesta 2004 vuoteen 2005 noin 3,5 prosenttia.

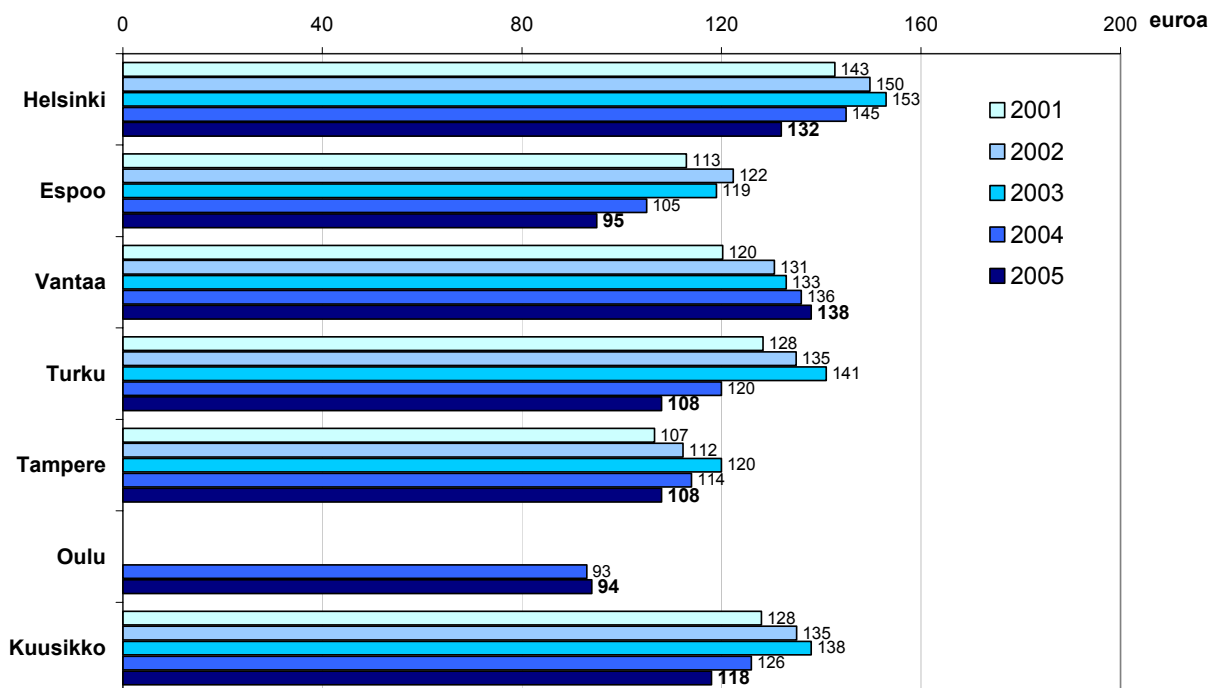
Toimeentulotuen kustannukset 2005			
	euroa	muutos (%) vuodesta 2004	DEFL muutos (%) vuodesta 2004
Helsinki	73 730 759	-9,1	-12,2
Espoo	21 674 851	-8,0	-11,1
Vantaa	25 533 861	2,2	-1,3
Turku	18 881 163	-10,2	-13,3
Tampere	21 926 898	-4,2	-7,5
Oulu	11 983 882	1,9	-1,6
Kuusikko	173 731 414	-6,3	-9,5

Toimeentulotuen kustannukset olivat vuonna 2005 Kuusikon kunnissa yhteensä 173,7 miljoonaa euroa, mikä oli 6,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2004. Kustannukset vähenivät eniten Helsingissä ja Turussa, Vantaalla ja Oulussa ne kasvoivat hieman. Kun otetaan huomioon yleinen kustannustason nousu, kaikkien Kuusikon kuntien toimeentulotuen kustannukset vähenivät vuodesta 2004 (DEFL muutos).

⁵ Toimeentulotuen kustannukset ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita. Takaisin perittyä toimeentulotukea ei ole vähennetty kustannuksista

Kokonaiskustannusten vähenemiseen vaikutti eniten toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrän väheneminen. Toimeentulotuen kustannukset ovat kiinteästi sidoksissa työttömyyteen ja varsinkin pitkäaikaistyöttömyyteen. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni vuodesta 2004 merkittävästi muissa kunnissa paitsi Vantaalla ja Oulussa.

Toimeentulotuen vuosikustannukset kunnan asukasta kohden (kuvio 14) olivat keskimäärin 114 euroa. Ne ovat vähentyneet vuodesta 2003 alkaen Helsingissä, Espoossa, Turussa ja Tampereella. Vantaalla kustannukset asukasta kohden ovat kasvaneet vuosittain muutamalla eurolla. Oulu on mukana tässä vertailussa vuosien 2004 ja 2005 kustannustiedoilla. Oulussa toimeentulotuen kustannukset asukasta kohden kasvoivat hieman vuodesta 2004.

Kuvio 14. Toimeentulotuen vuosikustannukset kunnan asukasta kohden vuosina 2001-2005 (ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita)

Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää muun muassa tuen saajan aktiivointia tukeviin toimenpiteisiin, asumisen turvaamiseksi, ylivelkaantumisesta tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi sekä muihin tuen saajan omatoimista suoriutumista edistäviin tarkoituksiin (Laki toimeentulotuesta 217/1997 13§ 2. mom.) Kuusikon kuntien välillä on eroja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisessä. Toimeentulotukea voidaan myöntää samaan tarkoitukseen ehkäisevänä, harkinnanvaraise-
na tai varsinaisena toimeentulotukena riippuen kunnan päättämistä perusteista.

Ehkäisevän toimeentulotuen kustannukset 2005		
	euroa	% osuus toimeentulotuesta (suluissa vuosi 2004)
Helsinki	1 431 079	1,9(2,4)
Espoo	272 069	1,3(1,1)
Vantaa	274 788	1,1(1,1)
Turku	529 763	2,8(2,0)
Tampere	864 757	3,9(4,6)
Oulu	..	..
Viisikko	3 372 456	2,4(2,3)

Sosiaali- ja terveysministeriön suosituksen mukaan ehkäisevän toimeentulotuen osuus varsinaisen toimeentulotuen menoista tulisi olla vähintään 3,3 %.

Kuusikon kunnista Tampereella osuus oli suositusta suurempi. Ehkäisevän toimeentulotuen osuus kasvoi edellisestä vuodesta Turussa, oli vuoden 2004 tasolla Vantaalla ja väheni muissa kunnissa.

Oulussa ehkäisevän toimeentulotuen kustannuksiin sisältyy lastensuojelulain mukainen taloudellinen tuki, ehkäisevän toimeentulotuen osuutta ei saa eriteltä. Lastensuojelulain mukainen taloudellinen tuki ei ole toimeentulotukea. Oulussa yleisen sosiaalityön palveluyksikössä, joka on myöntänyt 89 % kaupungin toimeentulotuesta vuonna 2005, ehkäisevän toimeentulotuen osuus varsinaisesta toimeentulotukimenoista on ollut 3,9 %. Yleisessä sosiaalityössä ei myönnetä lastensuojelulain mukaisia taloudellisia avustuksia, joten voidaan päätellä, että Oulussa ehkäisevän toimeentulotuen osuus on jopa sosiaali- ja terveysministeriön suositusta suurempi.

Päättyessään toimeentulotuen myöntämisestä päättävä viranomainen voi samalla tietyin perustein määrätä, että toimeentulotuki tai osa siitä peritään takaisin (Laki toimeentulotuesta 1412 /1997 20-23§). Yleisimmin päätös takaisin perinnästä tehdään, kun asiakas saa toimeentulotukea ensisijaisen etuuden kuten asumistuen tai työttömyyspäivärahan odotusaikana. Tällöin Kela maksaa asiakkaan ennakkoon toimeentulotukena saaman osuuden etuudesta suoraan kunnalle.

Takaisin perityn toimeentulotuen osuus (%) myönnetystä toimeentulotuesta		
	2005	2004
Helsinki	5,6	7,7
Espoo	4,1	6,3
Vantaa	6,4	5,9
Turku	6,0	5,4
Tampere	2,5	3,9
Oulu	8,4	9,4
Kuusikko	5,4	6,7

Takaisin perityn toimeentulotuen osuus pieneni edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa, Tampereella ja Oulussa. Tampereella takaisinperityn osuus oli muita kuntia selvästi pienempi. Helsingissä takaisinperintää vähensi Kelan ensisijaisen etuuksien käsittelyn nopeutuminen. Espoossa vuoden 2005 toimeentulotuen tietojärjestelmäongelmista johtuneet toimeentulotuen pitkät käsittelyajat vähensivät takaisinperintää.

Vantaalla ja Turussa takaisin perityn toimeentulotuen osuus kasvoi edellisestä vuodesta.

4.1 Vuosikustannukset toimeentulotukea saanutta kotitaloutta ja henkilöä kohden

Toimeentulotuen vuosikustannukset kotitaloutta kohden olivat keskimäärin 2 044 euroa. Vuosikustannuksiin kotitaloutta kohden vaikuttaa kotitalouksissa asuvien henkilöiden määrä sekä se, kuinka useana kuukautena kotitalous saa tukea vuoden aikana. Espoossa ja Vantaalla kotitalouksissa oli aiempien vuosien tavoin keskimäärin enemmän henkilöitä kuin muissa kunnissa. Helsingissä ja Vantaalla oli eniten kotitalouksia, joille maksettiin tukea vuoden jokaisena kuukautena.

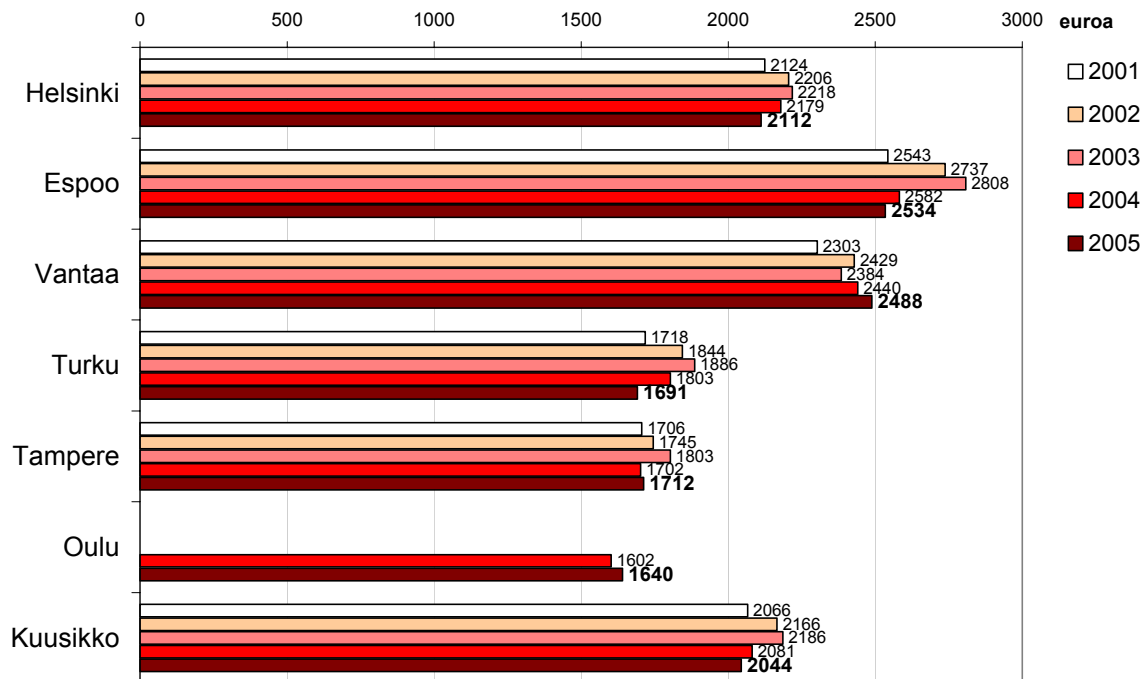
Toimeentulotuki kotitaloutta ja henkilöä kohden 2005				
	Kotitalous euroa / vuosi	muutos (%) vuodesta 2004	Henkilö euroa / vuosi	muutos (%) vuodesta 2004
Helsinki	2 112	-3,1	1 439	-2,7
Espoo	2 534	-1,9	1 504	0,2
Vantaa	2 488	2,0	1 420	2,0
Turku	1 691	-6,2	1 101	-5,9
Tampere	1 712	0,6	1 133	1,6
Oulu	1 640	2,4	..	..
Kuusikko	2 044	-1,8	1 346	-1,2

Toimeentulotuen vuosikustannukset kotitaloutta kohden kasvoivat edellisestä vuodesta Vantaalla, Tampereella ja Oulussa. Tampereella asumiskustannusten arvioidaan nousseen vuoden 2005 aikana enemmän kuin esimerkiksi pääkaupunkiseudun kunnissa. Vantaalla ja Oulussa pitkäaikaistyöttömien määrän pysyminen vuoden 2004 tasolla nosti toimeentulotuen vuosikustannuksia kotitaloutta kohden.

Toimeentulotuen vuosikustannukset tuesta osalliseksi tullutta henkilöä kohden olivat Viisikon kunnissa keskimäärin 1 346 euroa. Vuosikustannukset tuesta osalliseksi tullutta henkilöä kohden olivat

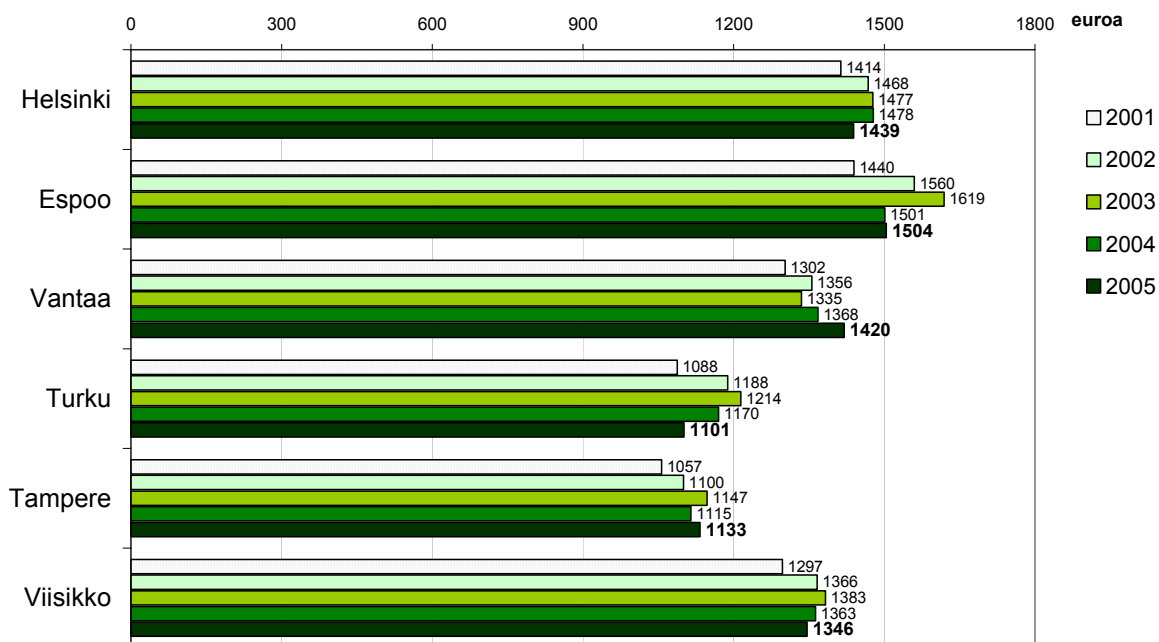
vuonna 2005 vuoden 2004 tasolla muissa kunnissa paitsi Turussa, jossa ne vähenivät 112 euroa vuodesta 2004. Vuosikustannukset sekä kotitaloutta että henkilöä kohden olivat pääkaupunkiseudun kunnissa suuremmat kuin muissa Kuusikon kunnissa.

Toimeentulotuen vuosikustannukset kotitaloutta (kuvio 15) kohden ovat muuttuneet 2000-luvun alussa samansuuntaisesti kuin kustannukset asukasta kohden.

Kuvio 15. Toimeentulotuen vuosikustannukset euroa tukea saanutta kotitaloutta kohden vuosina 2001-2005

Toimeentulotuen vuosikustannukset henkilöä (kuvio 16) kohden ovat olleet suhteellisen samalla tasolla 2000-luvun alun muissa kunnissa paitsi Espoossa. Espoossa vuosikustannukset henkilöä kohden olivat suurimmillaan vuosina 2002 - 2003, vuonna 2005 ne palasivat vuoden 2001 tasolle.

Kuvio 16. Toimeentulotuen vuosikustannukset euroa tukea saanutta henkilöä kohden vuosina 2001-2005

5 Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on ollut vuodesta 2001 alkaen lakisääteistä toimintaa. Laissa kuntouttavasta työtoiminnasta säädetään toimenpiteistä, joilla parannetaan pitkään jatkuneen työttömyyden perusteella työmarkkinatukea tai toimeentulotukea saavan henkilön edellytyksiä työllistyä avoimilla työmarkkinoilla sekä edistetään hänen mahdollisuuksiaan osallistua koulutukseen ja muuhun työhallinnon tarjoamaan työllistymistä edistävään toimenpiteeseen (Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 189/2001 1§).

Laki velvoittaa kunnat ja työvoimatoimistot laatimaan yhteistyössä aktivointisuunnitelman, jonka tarkoituksena on parantaa asiakkaan työllistymisedellytyksiä. Suunnitelma tulee laatia työttömälle alle 25-vuotiaalle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle, joka on saanut työmarkkinatukea vähintään kuusi kuukautta viimeisen 12 kuukauden aikana tai jonka pääasiallinen toimeentulo on perustunut viimeisen neljän kuukauden ajan työttömyyden johdosta maksettuihin toimeentulotukeen. Lisäksi lakia sovelletaan 25 vuotta täyttäneelle työmarkkinatukeen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle pitkäaikaistyöttömälle, jolle on aiemmin laadittu työvoimapalvelulain mukainen työnhakusuunnitelma.

Toimeentulotuen näkökulmasta kuntouttavan työtoiminnan on arvioitu vähentävän toimeentulotuen tarvetta, kun nuorten työttömyyteen puututaan varhaisessa vaiheessa ja toisaalta pitkään jatkuneeseen työttömyyteen saadaan katko.

Aktivointisuunnitelmien laadinta on pääosin kuntien työvoiman palvelukeskusten vastuulla, joissa työskentelee työvoimahallinnon, kunnan ja Kelan työntekijöitä. Osa aktivoinnin kohteena olevista asiakkaista ohjataan eläkeselvittelyn kautta eläkkeelle.

Aktivointisuunnitelmat vuonna 2005 ja niistä alle 25-vuotiaalle asiakkaille laadittujen osuus (%)			
	laadittu yhteensä	muutos (%) vuodesta 2004	alle 25 v. asiakkaiden osuus %
Helsinki	1 449	45,9	9,5
Espoo	245	31,7	45,3
Vantaa	644	8,1	17,9
Turku	1 575	35,2	32,3
Tampere	552	48,8	36,4
Oulu	570		
Kuusikko	5 035	52,1	25,6

Vuoden 2005 aikana Kuusikon kunnissa laadittiin noin 1 700 aktivointisuunnitelmaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Laadittujen suunnitelmien määrä kasvoi vuodesta 2004 yli 30 % muissa Viisikon kunnissa paitsi Vantaalla, jossa kasvu oli 8,1 %.

Espoossa lähes joka toinen ja Turussa ja Tampereella joka kolmas aktivointisuunnitelma laadittiin alle 25-vuotiaalle asiakkaalle. Espoossa ja Turussa aktivoinnin painopisteenä ovat alusta alkaen olleet nuoret työttömät. Helsingissä ja Vantaalla suunnitelmien laadinta painottuu van-

hempiin ikäryhmiin. Turussa alle 25-vuotiaalle tehtyjen aktivointisuunnitelmien määrä on hiukan pienempi kuin edellisenä vuonna muun muassa sen vuoksi, että käyttämättömiä aikoja oli paljon. Myös muissa kunnissa aikoja jää suhteellisen paljon käyttämättä.

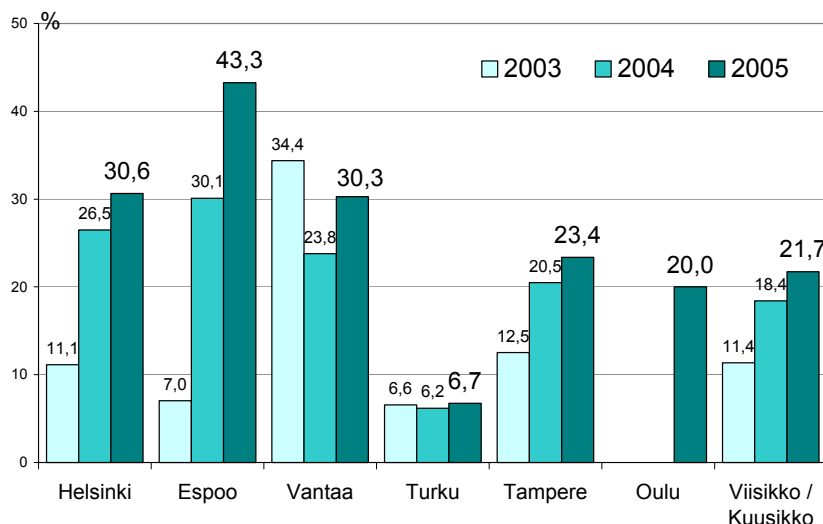
Turussa ja Tampereella 25 vuotta täyttäneille asiakkaille tehtiin huomattavasti enemmän aktivointisuunnitelmia kuin edellisenä vuonna. Turussa työllistämispalvelukeskuksen ja sosiaalitoimen välisiä yhteistyötä on tehostettu muun muassa ottamalla käyttöön yhteinen kalenteri ja vakinaistamalla työntekijöitä. Myös Tampereella yhteistyötä on tehostettu.

Aktivointisuunnitelma laadittu, osuudet (%) vastaavista työttömistä työnhakijoista joulukuussa 2005		
	Nuorisotyöttömistä aktivointisuunnitelma laadittu %	Pitkäaikaistyöttömistä aktivointisuunnitelma laadittu %
Helsinki	7,6	15,6
Espoo	18,2	6,2
Vantaa	15,3	22,0
Turku	47,1	40,5
Tampere	12,1	9,3
Oulu	13,4	17,7
Kuusikko	17,1	17,5

Aktivointisuunnitelmien laadinnan kattavuutta voidaan arvioida vertaamalla laadittujen aktivointisuunnitelmien määrää vastaavan ryhmän työttömyyteen joulukuussa 2005.

Turussa aktivointisuunnitelmia laadittiin erittäin kattavasti. Helsingissä aktivointisuunnitelmia laadittiin suhteessa vähiten nuorille työttömille työnhakijoille ja Espoossa pitkäaikaistyöttömille työnhakijoille. Laadintaosuudet kasvoivat edellisestä vuodesta kaikissa kunnissa.

Aktivointisuunnitelman saaneista työttömistä työnhakijoista keskimäärin joka viides osallistui vuonna 2005 kuntouttavaan työtoimintaan. Kuntouttavan työtoiminnan tehtävänä on parantaa asiakkaan toimintakykyä ja elämänhallintaa ja sitä kautta edistää asiakkaan työllistymistä/tai opiskelumahdollisuuksia.

Kuvio 17. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden osuus (%) aktivointisuunnitelman saaneista henkilöistä

Turussa kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden osuus oli muita kuntia pienempi muun muassa sen vuoksi, että suuri osa suunnitelmista tehtiin nuorille. Aktivoinnin tuloksena nuoret hakeutuivat ensisijaisesti ammattikoulutukseen tai työmarkkinoille. Pääkaupunkiseudun kunnissa kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden osuus aktivointisuunnitelman saaneista oli suurempi kuin muissa Kuusikon kunnissa. Pääkaupunkiseudun työllisyystilanne on suhteellisen hyvä. Sen vuoksi pääkaupunkiseudulla pitkään työttömänä olleet henkilöt tarvitsevat aktivointisuunnitelman lisäksi usein kuntoutusta ja muuta tukea työllistymismahdollisuuksiensa parantamiseksi.

6 Sosiaalinen luototus

Laki sosiaalisesta luototuksesta tuli voimaan 1.1.2003. Lain mukaan sosiaalinen luototus on sosiaalihuoltoon kuuluvaa luotonantoa, jonka tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja yli-velkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. Kunta voi järjestää sosiaalista luototusta päättämässään laajuudessa.

Sosiaalinen luotto voidaan myöntää perustellusta syystä henkilölle, jolla ei ole pienituloisuutensa ja vähävaraisuutensa vuoksi muulla tavoin mahdollisuutta saada kohtuuehtoista luottoa ja jolla on kyky suoriutua luoton takaisinmaksusta. Ennen sosiaalisen luoton myöntämistä tulee selvittää hakijan oikeus saada toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea. Henkilön oikeutta saada toimeentulotukea ei voi rajata tai tuen määrää alentaa sen vuoksi, että hänellä olisi mahdollisuus saada sosiaalinen luotto. (Laki sosiaalisesta luototuksesta 1133/2002)

Sosiaalisella luotoksella tehdyn intervention ajankohdalla on havaittu olevan merkitystä ongelmien vaikeusasteen kannalta. Mitä myöhemmässä vaiheessa interventio on tehty, sitä vaikeampia ongelmat yleensä ovat olleet. Sosiaalisen luoton ehkäisevät vaikutukset voivat olla siten varsin moninaisia. Sosiaalisella luotolla voidaan periaatteessa ehkäistä syntymässä olevan velkakierteen, maksuongelmien, perinnän, maksuhäiriömerkinnän tai ulosoton seuraamuksia. Taloudenhallintaan liittyvät vaikutukset muissa kuin saneerausluotoissa ovat parhaimmillaan ehkäiseviä, jos sosiaalisella luotolla vältetään kalliiden kulutusluottojen käyttöä.

Kuusikon kunnista sosiaalista luototusta on Helsingissä ja Vantaalla. Oulussa sosiaalinen luototus on todennäköisesti alkamassa vuoden 2007 alussa, Espoossa luototuksen aloittamista valmistellaan. Turussa ja Tampereella ei ole suunnitelmia sosiaalisen luototuksen alkamisesta.

Seuraavassa kuvataan Helsingin ja Vantaan sosiaalisen luototuksen käytännöt.

6.1 Helsinki

Sosiaalinen luototus aloitettiin Helsingissä kokeiluprojektina vuonna 1999 ja se vakinaistettiin vuoden 2003 alusta. Opintososiaalisen luototuksen projekti alkoi vuonna 2003 ja se vakinaistettiin vuoden 2006 alusta. Sosiaalisen luototuksen tiimissä toimii tällä hetkellä kaksi toimistosihteerä, yksi talous- ja velkaneuvoja ja sosiaalisen luototuksen päällikkö. Lisäksi käytetään yhtä työllisyysvaroin palkattua asiakasneuvojaa tasoittamaan ruuhkahuippuja.

Sosiaalinen luotto on tarkoitettu Helsingissä vakinaisesti asuville pienituloisille ja vähävaraisille henkilöille, joilla eri syistä, esimerkiksi vakuuksien puuttumisen tai maksuhäiriömerkinnän vuoksi, ei ole mahdollisuutta saada kohtuuehtoista luottoa.

Sosiaalista luottoa voidaan myöntää henkilön tai perheen itsenäistä selviytymistä tukeviin tarkoituksiin mm. kohtuullisiin kodin hankintoihin, työn edellyttämän auton tai työvälineiden ostamiseen, vuokravelkoihin ja muihin menoihin, jotka auttavat hakijaa selviytymään itsenäisesti. Hakijan tulee hakemuksessa perustella, miten luotto tukee hänen itsenäistä selviytymistään.

Sosiaalisen luoton määrä on yleensä vähintään 200 euroa ja enintään 10 000 euroa. Luotosta peritään 12 kuukauden EURIBOR- viitekorko ilman asiakaskohtaista marginaalia. Luoton takaisinmaksuaika on enimmillään viisi vuotta. Luoton takaisinmaksun hoitamatta jättäminen johtaa perimistoimiin.

Jos hakijan tuloista välttämättömien menojen jälkeen jää käytettäväksi niin paljon, että hänen katsoaan kohtuujassa pystyvän säästämään hankintoihin tarvittavan summan tai tekemään hankinnat vähitellen tai jos hän hakee lainaa luottojen järjestelemiseen ja hän selviytyy niistä tuloillaan, ei sosiaalista luottoa myönnetä. Pääsääntöisesti luottoa ei myönnetä yritystoimintaan eikä henkilölle, jolla on voimassaoleva yksityishenkilön velkajärjestelyn maksuohjelma.

Opiskelijoiden sosiaalinen luotto on tarkoitettu opiskelijoille, jotka ovat oikeutettuja opintotukeen, mutta eivät saa opintolainan valtiontakausta luottohäiriömerkinnän vuoksi ja ovat siksi toimeentulotuen asiakkaina. Opintososiaalista luottoa voi saada vain ajalle, jolloin on oikeutettu opintotukeen. Opintososiaalista luottoa ei myönnetä pitkittyneisiin opintoihin (opintotukikuukaudet loppuneet), ulkomailla opiskeleville eikä opiskelijoille, joilla on aikaisempia velkavastuita yli 20 000 euroa.

Luottoa voi saada 220 euroa kuukaudessa (muut kuin korkeakouluopiskelijat) tai 300 euroa kuukaudessa (ammattikorkeakoulu- ja korkeakouluopiskelijat) opintotukikuukausien mukaisesti. Luoton ehdot ovat pääsäännöiltään samat kuin valtion takaamassa opintolainassa. Maksatus tapahtuu kahden kolmen kuukauden erissä.

6.2 Vantaa

Vantaan kaupungin sosiaalisen luototuksen yksikön toiminta käynnistyi 1.3.2004. Sosiaalisen luototuksen henkilökunta koostuu johtavasta sosiaalityöntekijästä, velkaneuvojasta ja toimistosihteeristä.

Sosiaalinen luotto on tarkoitettu Vantaalla vakinaisesti asuville pienituloisille ja vähävaraisille henkilöille, joilla eri syistä, esimerkiksi vakuuksien puuttumisen tai maksuhäiriömerkinnän vuoksi, ei ole mahdollisuutta saada kohtuuehtoista luottoa. Sosiaalista luottoa voidaan myöntää kuntalaiselle, jolla ei ole riittävästi tuloja ja varallisuutta kodin hankintoihin, muiden itsenäisen selviytymisen kannalta välttämättömien menojen kattamiseen käteisellä, perusteita saada avustusta tai muuta rahoitusta tai mahdollisuutta selviytyä nykyisten lainojen hoitamisesta ilman syvempää velkaantumista. Luoton tarkoituksena on edistää kuntalaisen taloudenhallintaa ja ehkäistä ylivelkaantumista.

Yrittäjille ja opiskelijoille sosiaalista luottoa voidaan myöntää työllistymistä edistäviin hankintoihin ja työllistymisen edistämiseen. Yrittäjille myönnetyllä luotolla ei kateta koskaan tappiollista yritystoimintaa vaan tulojen tulisi olla vakiintuneet. Maksuhäiriön vuoksi valtioneuvoston menettäneelle opiskelijalle voidaan myöntää sosiaalinen luotto, mikäli maksuhäiriön aiheuttaneen velan hoitaminen sosiaalisella luotolla turvaa opiskelijalle mahdollisuuden saada valtioneuvoston opintolainalle. Sosiaalinen luotto voidaan myöntää opiskelijoille myös tilanteissa, joissa luotto olennaisesti parantaa opiskelijan edellytyksiä raha-asioden hoitamiseen niin, että keskeneräiset opinnot olisi mahdollista saada loppuun.

Sosiaalista luottoa voidaan myöntää myös sakkoihin ja rikosperusteisiin korvauksiin, jos luotto edistää hakijan kuntoutumista ja liittyy osana hakijan kanssa sovittuun palvelu-, hoito-, kuntoutus tai muuhun vastaavaan suunnitelmaan.

Luotto on aina käytettävä käyttökohteeksi hyväksytyihin (velkasopimuksessa mainittuihin) menoihin ja luotonsaajan tulee esittää tositteet luoton käytöstä sopimuksen mukaisesti.

Luottoa voidaan myöntää minimissään 200 euroa ja maksimissaan 5 000 euroa. Luotosta peritään 12 kuukauden EURIBOR- viitekorko ilman asiakaskohtaista marginaalia. Luoton takaisinmaksuaika on enimmillään viisi vuotta. Luoton takaisinmaksun hoitamatta jättäminen johtaa perimistöimiin. Halutessaan asiakas voi maksaa ilman lisäkustannuksia luotonsa pois ennen sen erääntymistä.

Jos hakijan tuloista välttämättömien menojen jälkeen jää käytettäväksi niin paljon, että hänen katsotaan kohtuujassa pystyvän säästämään hankintoihin tarvittavan summan tai tekemään hankinnat vähitellen tai jos hän hakee lainaa luottojen järjestelemiseen ja hän selviytyy niistä tuloillaan, ei sosiaalista luottoa myönnetä. Pääsääntöisesti luottoa ei myönnetä yritystoimintaan eikä henkilölle, jolla on voimassaoleva yksityishenkilön velkajärjestelyn maksuohjelma.

Vantaalla käynnistettiin vuoden 2004 lopulla luoton saaneille suunnattu asiakaspalautejärjestelmä. Palautteiden pohjalta on todettavissa, että luototuksen kaltaisella interventiolla on pystytty edistämään kuntalaisen niin henkistä kuin taloudellistakin hyvinvointia. Luoton vaikutusta hakijan tai hänen perheen tilanteeseen on kuvattu annetuissa vastauksissa erittäin myönteisesti. Vastausten pohjalta sosiaalisen luoton vaikutukset on karkeasti jaoteltavissa seuraavasti: luottotietojen säilyminen, ulosotolta välttyminen tai sen katkaisu, taloudellisen tilanteen tasapainottuminen ja kohentuminen ja henkisen hyvinvoinnin lisääntyminen.

7 Toimeentulotuen hallinnointi Kuusikon kunnissa

Kuusikon kunnissa toimeentulotuen hallinnointia ja myöntämiskäytäntöjä on kehitetty viime vuosi-na. Seuraavassa kuvataan Kuusikon kuntien toimeentulotuen hallinnointia ja myöntäjätahoja.

Helsingin sosiaalivirastossa toimeentulotuen myöntäminen ja siihen liittyvä sosiaalityö on keskitetty aikuisten palvelujen vastuualueen sosiaalisen ja taloudellisen tuen toimiston alaisille sosiaaliasemille ja niiden sosiaaliturvaryhmille. Lisäksi toimeentulotukea myöntävät maahanmuuttajapalvelut, asunnottomien sosiaalipalvelut (perheettömät asunnottomat), ruotsinkieliset sosiaalipalvelut ja sosiaalipäivystys. Myöntäjäyksiköitä on yhteensä 15.

Sosiaaliasemilla on sosiaaliturvatyön ja sosiaalisen muutostyön työryhmät. Toimeentulotuen myöntäminen hoidetaan pääasiassa sosiaaliturvatyöryhmissä. Sosiaaliturvatyöryhmissä on etuuskäsittelijöitä, sosiaaliohjaajia, sosiaalityöntekijöitä ja toimeentulotuen maksatuksen toimistosihteereitä sekä joissakin toimipisteissä asiakasneuvoja. Toimeentulotuki myönnetään pääasiassa kirjallisten hakemusten perusteella.

Sosiaaliturvatyöryhmissä on 7 toimipisteessä 9:stä erilliset uusien asiakkaiden vastaanottotyöntekijät, jotka ovat pääasiassa sosiaalityöntekijöitä. Joissakin isommissa toimipisteissä on vastaanotto-ryhmissä myös sosiaaliohjaaja.

Etuuskäsittelijät myöntävät toimeentulotukea kirjallisten hakemusten perusteella. He antavat useassa toimipisteessä myös neuvontaa toimeentulotukiasioissa.

Toimeentulotuen päättäjiä ovat etuuskäsittelijät, sosiaaliohjaajat, sosiaalityöntekijät ja johtavat sosiaalityöntekijät. Etuuskäsittelijät tekevät perus- ja täydentävän toimeentulotuen päätöksiä tarkemman ohjeistuksen sallimissa rajoissa. Sosiaalityöntekijöillä ja -ohjaajilla on muuten sama päätösvalta paitsi, että sosiaalityöntekijät päättävät perusnormin alentamisesta. Ehkäisevän toimeentulotuen päättämisessä sosiaaliohjaajilla on rajoitettu päätösvalta: Sosiaaliohjaajat saavat päättää ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisestä sosiaalityöntekijän tekemän suunnitelman laajuudessa. Johtavat sosiaalityöntekijät päättävät kyselyn lähettämisestä rahalaitoksiin. Muuten heillä on sama päätösvalta kuin sosiaalityöntekijöillä.

Espoossa toimeentulotuen myöntäminen on sosiaali- ja terveystoimen perhe- ja sosiaalipalvelujen tulosityksikön vastuulla. Tulosityksikkö jakautuu neljään alueelliseen perhekeskukseen sekä kolmeen koko kaupunkia palvelemaan erityispalvelukeskukseen.

Alueellisten perhekeskusten sosiaalityö jakautuu aikuissosiaalityöhön ja perhesosiaalityöhön. Toimeentulotuki kuuluu aikuissosiaalityön tehtäväkenttään. Toimeentulotuen käsittelystä ja päätöksenteosta vastaavat pääasiassa sosiaaliturvatyön parissa työskentelevät työntekijät: Etuuskäsittelijät, toimistosihteerit ja kanslistit päättävät norminmukaisen toimeentulotuen antamisesta, toimeentulotuen antamisesta ennakkona odotettavissa olevaa etuutta vastaan ja tuen takaisinperinnästä. Sosiaaliohjaaja päättää norminmukaisen ja harkinnanvaraisen toimeentulotuen antamisesta. Sosiaalityöntekijä päättää toimeentulotuen antamisesta ja takaisinperinnästä ja ennaltaehkäisevän ja harkinnanvaraisen toimeentulotuen antamisesta ja takaisinperinnästä. Johtava sosiaalityöntekijä päättää toimeentulotuen antamisen ja takaisinperinnän lisäksi toimeentulotuen antamisesta ja takaisinperinnästä, kun kysymyksessä on olennainen poikkeaminen voimassa olevista ohjeista ja normeista.

Pakolais- ja maahanmuuttajapalvelut kuuluvat Espoon keskuksen perhekeskukseen. Pakolaistaustaisten asiakkaiden toimeentulotuki hoidetaan kolmen vuoden ajan ja paluumuuttajien vuoden ajan väestörekisteriin merkitsemisestä lukien keskitetysti em. yksikössä.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvien asiakkaiden toimintarahan ja matkakorvauksen myöntäminen hoidetaan koko kaupunkia palvelevassa työvoiman palvelukeskuksessa.

Vantaalla toimeentulotuen myöntäminen on pääsääntöisesti viiden alueellisen sosiaali- ja terveyskeskuksen vastuulla. Sosiaali- ja terveyskeskuksissa toimeentulotukea myönnetään lasten ja perheiden palveluissa ja vanhus- ja vammaispalveluissa. Toimeentulotuen myöntämiskäytännöt vaihtelevat sosiaali- ja terveyskeskuksittain. Etuuskäsittelijöille on yleensä delegoitu laskennallisen toimeentulotuen myöntäminen sekä harkinnanvaraisen toimeentulotuen myöntäminen, kun myöntäminen perustuu sosiaalityöntekijän suunnitelmaan. Harkinnanvaraisesta ja ennaltaehkäisevästä toimeentulotuesta päättää aina sosiaalityöntekijä.

Vanhus- ja vammaispalveluissa toimeentulotuen tarpeen arviointi tehdään osana asiakkaan sosiaalisen tilanteen kartoitusta. Vanhus- ja vammaispalvelujen sosiaalityöntekijä tekee päätöksen sekä norminmukaisesta, harkinnanvaraisesta että ennaltaehkäisevästä toimeentulotuesta.

Toimeentulotukea myönnetään lisäksi maahanmuuttajien yhteispalvelupisteessä ja vanhusten asumis- ja laitospalveluja järjestävässä vanhusten erityispalveluissa. Maahanmuuttajien yhteispalvelupisteessä myönnetään toimeentulotuki maahanmuuttajille. Vanhustenhoidon erityispalvelujen sosiaalityöntekijät myöntävät ehkäisevää ja varsinaista toimeentulotukea pitkäaikaisessa asumis- ja laitoshoidossa oleville 65 vuotta täyttäneille asiakkaille.

Turun kaupungin sosiaalikeskuksessa toimeentulotukea myönnetään pääsääntöisesti sosiaaliosastolla. Toimeentulotukea myöntävät alueellisten sosiaalitoimistojen, erityissosiaalitoimiston ja ulkomaalaistoimiston sekä jälkihuoltotoimiston sosiaalityöntekijät ja etuuskäsittelijät. Alueellisia sosiaalitoimistoja on kuusi ja näissä sosiaalityö on jaettu aikuissosiaalityöhön ja lapsiperheiden sosiaalityöhön.

Asunnottomien asiakkaiden sosiaalityö hoidetaan erityissosiaalitoimistossa. Ulkomaalaistoimisto vastaa valtion korvauksen piirissä olevien maahanmuuttajien sosiaalityöstä ja toimeentulotuen myöntämisestä. Erityissosiaalitoimistossa ja ulkomaalaistoimistossa ei ole jakoa aikuisten ja lapsiperheiden sosiaalityöhön vaan näissä tehdään yhdennettyä sosiaalityötä. Jälkihuollettavien toimeentulotukiasioita hoitavat jälkihuoltotoimiston sosiaalityöntekijät ja etuuskäsittelijä. Lisäksi toimeentulotukea myönnetään vähäisessä määrin palveluosaston vanhustenhoidon toimistossa.

Keskitetty etuuskäsittely on toiminut 1.1.2004 alkaen osana Asiakkaan ohjaus ja neuvonta -yksikön (ASO) toimintaa. Keskitetyn etuuskäsittelyn myötä valtaosa norminmukaisen toimeentulotuen käsittelystä siirtyi sosiaalityöntekijöiltä keskitettyyn etuuskäsittelyyn.

Etuuskäsittelijä tekee hakemuksen ja liitteiden perusteella laskelman ja päätöksen norminmukaisesta toimeentulotuesta. Etuuskäsittelijä saa myös päättää asiakkaan erityistä tarpeista ja olosuhteista johtuvista menoista, jos sosiaalityöntekijä on antanut tästä selkeät ohjeet asiakassuunnitelmassa. Hakemus siirretään sosiaalityöntekijälle, jos se sisältää muuta harkintaa vaativaa pyyntöä. Asiakkaalle varataan aika sosiaalityöntekijälle viimeistään kolmen kuukauden sisällä toimeentulotuen asiakkuuden alkamisesta asiakassuunnitelman tekoa varten.

Tampereella toimeentulotukiasiat käsitellään pääsääntöisesti kuudella alueellisella sosiaaliasemalla. Sosiaaliasemilla on aikuissosiaalityön ja lapsiperheiden sosiaalityön yksiköt. Keskitettyjä toimeentulotukea myöntäviä yksiköitä ovat Sarvis, Ulkomaalaistoimisto, Satama, Paussi, Vammaispalvelutoimisto, Tampereen ensisuoja ja kuntoutumiskoti, Palhoniemen hoitokoti, Koukkuniemen vanhainkoti ja Hatanpään sairaala.

Sarviksen sosiaaliasemalla hoidetaan keskitetysti kaikki uudet toimeentulotukiasiakkaat ja asiakkaat, jotka eivät ole olleet toimeentulotuen asiakkuudessa kahteen vuoteen. Ulkomaalaistoimisto myöntää toimeentulotuen pakolaisille ja maahanmuuttajille, jotka ovat valtion korvauksen piirissä. Lisäksi ulkomaalaistoimisto hoitaa tapauskohtaisesti myös sellaisia maahanmuuttajia, jotka eivät ole enää valtion korvauksen piirissä, mutta joita ei ole voitu siirtää esim. alueellisille sosiaaliasemille. Satama vastaa jälkihuoltonuorten asioista. Kyseinen yksikkö myöntää tarvittaessa jälkihuoltonuorten vanhemmille toimeentulotukea liittyen pääsääntöisesti lasten tapaamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Paussi on päivystysyksikkö, joka tarvittaessa myöntää toimeentulotukea ulkopaikkakuntalaisten saattamiseksi kotikuntaansa tai mahdollistaa toimeentulotuen käsittelyn virka-ajan ulkopuolella. Vammaispalvelutoimisto myöntää toimeentulotukea, jos asiakas ei ole alueellisen sosiaaliaseman asiakkaana. Lisäksi vammaispalvelutoimisto vastaa asiakkainaan olevien kehitysvammaisten toimeentulotuesta.

Tampereen ensisuoja ja kuntoutumiskoti sekä Palhoniemen hoitokoti vastaavat tarvittaessa toimeentulotuen myöntämisestä, kun asiakas on yksikössä. Pääsääntöisesti on kysymys käyttövaran myöntämisestä tai asiakasmaksun alentamisesta tai vapauttamisesta. Koukkuniemen vanhainkodin ja Hatanpään sairaalan sosiaalityöntekijät vastaavat lyhytaikaishoidossa olevien toimeentulotuesta. Pääsääntöisesti liittyy maksuvapautukseen tai –alennukseen sekä lääkkeiden myöntämiseen kotiuksien yhteydessä.

Alueellisilla sosiaaliasemilla sekä Sarviksella ja Ulkomaalaistoimistossa toimeentulotukea käsittelevät sekä sosiaalityöntekijät että etuuskäsittelijät. Muissa keskitetyissä yksiköissä sosiaalityöntekijät vastaavat toimeentulotuen käsittelystä.

Delegointisäännön mukaan vuonna 2005 etuuskäsittelijät päättivät norminmukaisen toimeentulotuen antamisesta, lakkauttamisesta ja takaisin perinnästä. 1.1.2006 alkaen etuuskäsittelijät päättävät toimeentulotuen antamisesta, lakkauttamisesta ja takaisin perinnästä lukuun ottamatta ehkäisevää toimeentulotukea.

Oulussa toimeentulotukiasiat käsitellään pääosin sosiaalityön tulosityksikössä. Sosiaalityön tulosityksikkö jakautuu yleisen sosiaalityön ja lastensuojelun palveluyksiköihin. Oulussa siirryttiin vuoden 2003 puolivälissä toimeentulotuen käsittelyssä keskitettyyn kirjalliseen hakemusmenettelyyn, jonka kautta käsitellään nykyään yli 70 % kaikista toimeentulotukea koskevista hakemuksista. Yleisen sosiaalityön palveluyksikön alainen etuuskäsittelytiimi vastaa pääosin kirjallisen toimeentulotuen myöntämisestä. Yleisen sosiaalityön alaiset sosiaalityön ja työvoiman palvelukeskuksen tiimit sekä lastensuojelun palveluyksikön alaiset alueelliset lastensuojeluasemat huolehtivat muusta toimeentulotuen myöntämisestä ja siihen liittyvästä asiakasvastaanotosta ja –neuvonnasta. Ehkäisevä toimeentulotuki myönnetään kokonaisuudessaan em. tiimeistä. Maahanmuuttajatoimisto huolehtii pakolaisten ja maahanmuuttajien toimeentulotuen myöntämisen niin kauan kuin asiakkuus maahanmuuttajatoimistossa jatkuu. Yli 65-vuotiaiden toimeentulotukiasiat käsitellään vanhustyön tulosityksikössä.

Vuonna 2005 voimassa olleen jatkodelegoinnin mukaisesti toimeentulotukea myöntävät ja takaisinperivät palveluyksikköpäällikkö, johtavat sosiaalityöntekijät ja sosiaalityöntekijät sekä sosiaalityön ja etuuskäsittelytiimien toimistosihteerit, virkasuhteiset ohjaajat ja kanslistit. Toimistosihteeillä ja virkasuhteisilla ohjaajilla on norminmukaisen toimeentulotuen lisäksi oikeus myöntää ja takaisinperiä toimeentulotukea rajoitetuin harkintavalloin. Kanslistit voivat myöntää ja takaisinperiä norminmukaista toimeentulotukea. Ehkäisevää toimeentulotukea voivat myöntää vain palveluyksikköpäälliköt, johtavat sosiaalityöntekijät ja sosiaalityöntekijät.

8 Yhteenveto ja johtopäätökset

Oulu tuli mukaan toimeentulotuen asiakkaiden ja kustannusten vertailuun tuottaen pääosin vuoden 2005 tiedot. Tietojärjestelmämuutoksen tuomien tiedonkeruun ongelmien johdosta Oulusta ei saatu suurehkoa osaa vertailussa käytettävistä asiakastiedoista. Sen vuoksi raportissa on käytetty Kuusikko-käsitettä silloin, kun Oulun tiedot ovat mukana ja Viisikko-käsitettä, kun Oulun tietoja ei ole ollut saatavissa.

Työttömyydellä, etenkin pitkäaikaisella, on merkittävä vaikutus toimeentulotuen tarpeeseen. Työttömyysaste pieneni edellisestä vuodesta kaikissa Kuusikon kunnissa, merkittävimmin Turussa. Kuusikon kunnissa oli vuoden 2005 joulukuussa 4 754 työtöntä työnhakijaa vähemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Oulussa työttömien määrä kasvoi 110 työnhakijalla. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa, Turussa ja Tampereella ja oli vuoden 2004 tasolla Vantaalla ja Oulussa.

Vuonna 2005 toimeentulotukea sai Kuusikon kunnissa yhteensä 120 147 kotitaloutta, mikä oli 5,6 % vähemmän kuin vuonna 2004. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä väheni muissa Kuusikon kunnissa paitsi Vantaalla ja Oulussa, joissa se oli edellisen vuoden tasolla. Toimeentulotukea saaneiden henkilöiden määrä väheni edellisestä vuodesta kaikissa Viisikon kunnissa.

Toimeentulotukea saaneiden yhden hengen kotitalouksien osuus kasvoi edellisestä vuodesta kaikissa Viisikon kunnissa. Yksinhuoltajien osuus väheni muissa kunnissa paitsi Vantaalla. Kaikkiaan lapsiperheiden eli yksinhuoltajien ja parien, joilla on lapsia, toimeentulotilanne näyttäisi hieman parantuneen. Viisikon kunnissa toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus vastaavasta väestössä väheni vuodesta 2004. Siitä huolimatta yksinhuoltajuus on merkittävä riski toimeentulon kannalta, kaikista Viisikon kuntien yksinhuoltajakotitalouksista keskimäärin 25,2 % sai toimeentulotukea vuoden 2005 aikana. Pareista, joilla on lapsia ja lapsettomista pareista toimeentulotukea saavien osuus oli selvästi alle 10 prosenttia.

Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien merkittävimmät tulolähteet olivat aiempien vuosien tavoin työttömyyspäiväraha tai työmarkkinatuki sekä asumistuki. Keskimäärin 10,9 prosenttia toimeentulotukea saaneista kotitalouksista oli Viisikon kunnissa tulottomia.

Toimeentulotukea maksettiin suurimmalle osalle kotitalouksia 1-3 kuukauden aikana vuonna 2005. Helsingissä ja Vantaalla joka viides, Turussa joka seitsemäs ja Tampereella joka kymmenes kotitalous sai toimeentulotukea vuoden jokaisena kuukautena. Espoossa vuoden jokaisena kuukautena toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien osuus väheni edellisen vuoden 15,6 prosentista 3,7 prosenttiin.

Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä koottiin vuonna 2005 ikäryhmittäin jaotellulla alle 25-vuotiaiden opiskelija- ja muut kotitaloudet, 25 - 34-vuotiaiden, 35 - 49-vuotiaiden, 50 - 64-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden kotitaloudet. Toimeentulotukea maksettiin keskimäärin useampana kuukautena 50 - 65-vuotiaiden ikäryhmän kotitalouksille. Helsingissä ja Vantaalla toimeentulotukea maksettiin nuorten alle 25-vuotiaiden kotitalouksille keskimäärin useampana kuukautena kuin muissa Viisikon kunnissa.

Kuntouttavalla työtoiminnalla, varsinkin asiakkaiden aktivoinnilla, voidaan osaltaan vaikuttaa toimeentulotuen tarpeeseen. Espoossa, Turussa, Tampereella ja Oulussa aktivointitoimenpiteet painotuvat enemmän alle 25-vuotiaisiin asiakkaisiin kuin Helsingissä ja Vantaalla.

Lähes kolmasosa Kuusikon kunnissa laadituista aktivointisuunnitelmista tehtiin Turussa. Siellä nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyyttä ja sen myötä tulevaa toimeentulotuen tarvetta on saa-

tu vähennettyä kaupungin, työvoimaviranomaisten ja Kelan hyvin toimivalla yhteistyöllä aktivointisuunnitelmien laadinnassa ja kuntouttavaan työtoimintaan ohjaamisessa.

Turun käytäntö aktivointisuunnitelmien laadinnassa on seuraava:

- Alle 25-vuotiaiden asiakkaiden aktivointisuunnitelmat tehdään sosiaalitoimistossa, jossa asiakkaan kanssa suunnitelmaa laatimassa ovat sosiaalityöntekijä ja työvoimaneuvoja. Sosiaalityöntekijä vastaa suunnitelman laatimisesta.
- Yli 25-vuotiaiden asiakkaiden aktivointisuunnitelmat tehdään Työvoiman palvelukeskuksessa. Laadintaan osallistuvat asiakkaan lisäksi urasuunnittelija ja erityistyövoimaneuvoja. Vastuu 25 vuotta täyttäneiden asiakkaiden aktivointisuunnitelman laatimisesta on työvoimaviranomaisilla. Erityistyövoimaneuvojille on määritetty sosiaalitoimistot, joiden kanssa he tekevät yhteistyötä. Sosiaalityöntekijä ohjaa asiakkaan työvoiman palvelukeskukseen aina, kun hän arvioi asiakkaan tarvitsevan erityistä tukea ja moniammatillista viranomaisyhteistyötä työelämään sijoittumisessa tai työelämävalmiuksiensa selvittämisessä.

Kuntouttavan työtoiminnan tehtävänä on asiakkaan aktivoimisen ja työllistymismahdollisuuksien parantamisen lisäksi edistää asiakkaan toimintakykyä ja elämänhallintaa. Tällöin kuntouttava työtoiminta painottuu asiakkaan aktivoinnin sijasta kuntouttamiseen. Jatkossa on arvioitava, tuleeko tälle asiakasryhmälle tarjottavien palvelujen tavoitteena olla asiakkaan aktivoiminen työelämään tai opiskeluun vai halutaanko ns. yhteiskunnan reunalla eläjille tarjota taloudellisen tuen lisäksi toimintakykyä ylläpitäviä palveluja.

Toimeentulotuen kustannukset olivat vuonna 2005 yhteensä 173,7 miljoonaa euroa, mikä oli 6,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2004. Kustannukset pienenivät edellisestä vuodesta muissa kunnissa paitsi Vantaalla ja Oulussa. Toimeentulotuen kustannusten muutokseen vaikuttaa kunnan työttömyysaste ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni edellisestä vuodesta muissa kunnissa paitsi Vantaalla ja Oulussa. Suhteessa eniten sekä työttömyys että toimeentulotuen kustannukset pienenivät vuodesta 2004 Turussa.

Muita kustannuksiin vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa se, kuinka suuri osa hakemuksista on kirjallisia. Kirjallisen hakemuksen perusteella myönnetään pääosin normin mukainen toimeentulotuki, jolloin harkinnan osuus jää suhteellisen vähäiseksi. Lisäksi kustannuksiin saattaa vaikuttaa toimeentulotuen hallinnoinnin keskittäminen. Keskitetyssä hallinnoinnissa toimintakäytäntöjä voidaan yhtenäistää paremmin kuin usean tahon hallinnointitavassa. Keskitetty hallinnointi ei kuitenkaan saa poistaa mahdollisuutta asiakaskohtaiseen harkintaan. Kuusikon kunnissa harkinnanvaraisen ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntää pääosin sosiaalityöntekijä. Joissakin tapauksissa myös sosiaaliohjaaja voi päättää harkinnanvaraisen toimeentulotuen myöntämisestä.

Vuosikustannukset toimeentulotukea saanutta kotitaloutta kohden pienenivät edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa, Turussa ja Tampereella, olivat vuoden 2004 tasolla Oulussa ja kasvoivat Vantaalla. Vuosikustannukset toimeentulotuesta osalliseksi tullutta henkilöä kohden pienenivät Helsingissä ja Turussa, olivat vuoden 2004 tasolla Espoossa ja kasvoivat Vantaalla ja Tampereella.

Kaikkiaan toimeentulotuki ei ole noussut samassa suhteessa kuin muu elintaso, palkat, eläkkeet ym. Lisäksi työttömyyden perusturva ja asumistuki ovat olleet useita vuosia samalla tasolla. Vähävaraisen määrä ei ole Kuusikon kunnissa kasvanut merkittävästi, mutta muun muassa edellä mainituista syistä johtuen toimeentulon ero verrattuna muuhun väestöön suurenee - köyhät ovat entistä köyhempiä. Näiden asukkaiden toimeentulo saattaa parantua hieman vuoden 2006 syyskuun alusta alkaen, kun toimeentulotuen määrän laskennassa käytetty 7 % omavastuu asumiskustannuksista poistuu.

Lakia toimeentulotuesta ja työttömyyden hoitoon liittyviä lakeja on muutettu 1.1.2006 alkaen. Keskeistä muutoksessa on työmarkkinatuen ja toimeentulotuen rahoitusvastuun uudistaminen valtion ja kuntien kesken. Muutoksen tavoitteena on nostaa työllisyysastetta, turvata tulevaisuuden työvoima-

tarpeet ja alentaa korkeaa työttömyyttä ja työttömyyden hoidosta syntyviä julkisia menoja. Muutoksen on arvioitu olevan kustannusneutraali. Kuitenkin mikäli kunta ei lisää ponnisteluja pitkäaikais-työttömien työllistämiseksi, lisääntyy kunnan kustannusosuus työttömyyden hoidon kustannuksista. Lakien muutoksen vaikutusta Kuusikon kuntien toimeentulotuen asiakkaiden määrään ja kustannuksiin käsitellään tarkemmin vuoden 2006 toimeentulotuen selvityksen yhteydessä.

Sosiaalinen luototus on sosiaalihuoltoon kuuluvaa luotonantoa, jonka tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. Sosiaalisen luototuksen arvioidaan vähentävän toimeentulotuen tarvetta. Sosiaalisella luotolla voidaan periaatteessa ehkäistä syntymässä olevan velkakierteen, maksuongelmien, perinnän, maksuhäiriömerkinnän tai ulosoton seuraamuksia. Laki sosiaalisesta luototuksesta tuli voimaan 1.1.2003. Kunta voi järjestää sosiaalista luototusta päättämässään laajuudessa.

Kuusikon kunnista sosiaalista luototusta on Helsingissä ja Vantaalla. Näiden kuntien sosiaalisen luototuksen käytännöt on kuvattu kappaleessa 6. Oulussa sosiaalinen luototus on todennäköisesti alkamassa vuoden 2007 alussa, Espoossa luototuksen aloittamista valmistellaan. Turussa ja Tampereella ei ole suunnitelmia sosiaalisen luototuksen alkamisesta.

Vuoden 2004 toimeentulotuen vertailun yhteydessä todettiin, että toimeentulotuen hakemista helpottaisi, mikäli asiakkaalla olisi käytettävissä esimerkiksi internetissä toimiva laskuri. Laskuriesitykseen ei ole reagoitu. Kuusikon toimeentulotuen asiantuntijaryhmä esittää Kuusikon kuntien johdolle asian viemistä eteen päin.

Liitteet

1	Toimeentulotuen tiedonkeruun määritelmät
1A	Toimeentulotuen perusosien määrät 1.1.-31.12.2005
2	Toimeentulotuen asiakkaat ja kustannukset vuonna 2005
2A	Toimeentulotuen asiakkaat ja kustannukset 2001-2005 (ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita)
2B	Toimeentulotuen deflatoidut kustannukset 2001-2005 (ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita)
2C	Toimeentulotuen asiakkaat ja kustannukset 2001-2005 (sisältäen pakolaiset, paluumuuttajat ja turvapaikan hakijat)
3	Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien perhetyypit
4	Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien tulolähteet marraskuu 2005
5	Kotitalouksille maksetut toimeentulotukikuukaudet vuoden 2005 aikana
5A	Kotitalouksille maksetut toimeentulotukikuukaudet ikäryhmittäin vuoden 2005 aikana
6	Kuusikon kuntien ja koko Suomen työttömyystietoja joulukuussa 2001-2005
7	Työttömyyden perusturva ja ansioturva
8	Kuntouttava työtoiminta 2002-2005
9	Toimeentulotuen työryhmän jäsenten yhteystiedot

TOIMEENTULOTUEN TIEDONKERUUN MÄÄRITELMÄT

Toimeentulotuella tarkoitetaan toimeentulotukilain (1412/97) ja -asetuksen (66/1998) mukaan kunnan varoista suoritettua viimesijaista taloudellista tukea kotitaloudelle silloin, kun henkilö tai perhe ei voi saada riittävää toimeentuloaan ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, varoistaan, ensisijaisten etuuksien avulla ym. tavalla.

Päättyessään toimeentulotuen myöntämisestä päättävä viranomainen voi samalla tietyin perustein määrätä, että toimeentulotuki tai osa siitä peritään takaisin (Laki toimeentulotuesta 1412 /1997 20-23§).

Toimeentulotukea voidaan myöntää kunnan päättämin perustein ehkäisevänä toimeentulotukena. Sen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista sekä ehkäistä syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta.

Asiakas	Toimeentulotuen asiakkaita tarkastellaan kotitalouksina ja henkilöinä
Kotitalous	Yksinäinen henkilö tai yhdessä asuvat perheenjäsenet. Avioliitto ja rekisteröity parisuhde rinnastetaan avioliittoon. 18 vuotta täyttänyt tuen saaja muodostaa oman kotitalouden, vaikka asuisikin vanhempien luona. Myös alle 18-vuotiaiden toimeentulotuen saajien katsotaan asuvan itsenäisessä kotitaloudessa, jos heillä on oma perhe tai he ovat vanhemmistaan taloudellisesti riippumattomia eivätkä asu vanhempiensa kanssa.
Perhe	Toimeentulotukilaissa perheellä tarkoitetaan yhteistaloudessa asuvia vanhempia, vanhemman alaikäistä lasta ja ottolasta, aviopuolisoita, sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä miestä ja naista (1412 / 1997 3§).
Henkilö	Lain mukaan toimeentulotukea myönnettäessä perheen kaikkia jäseniä pidetään toimeentulotuen saajina (Laki toimeentulotuesta 1412 / 1997 3§) ja käsitellään tässä raportissa henkilöinä.

Asiakas- ja kustannustietojen keruu

Kotitaloudet, henkilöt ja kustannukset eritellään kahdella tavalla:

- Kaikki** kotitaloudet, henkilöt ja kustannukset varsinaisesta sekä ehkäisevästä toimeentulotuesta sisältäen myös pakolaisten, turvapaikanhakijoiden ja paluumuuttajien määrän ja heidän kunnalle aiheuttamat toimeentulotuen kustannukset, jotka valtio korvaa kunnille.¹
- Kotitaloudet, henkilöt ja kustannukset varsinaisesta sekä ehkäisevästä toimeentulotuesta **ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikanhakijoita**.

Asiakastiedot

Kotitalouksien määrä

Kotitaloudet, joille on myönnetty toimeentulotukea vuoden aikana. Sama kotitalous on mukana vain kerran. Mukana ovat kotitaloudet, joille on tehty myönteinen tai osittain myönteinen toimeentulotuen päätös.

Kotitalouksien lukumäärään eivät sisälly toimeentulotukea hakeneet kotitaloudet, joille tukea ei ole myönnetty.

Henkilöiden määrä

Toimeentulotuesta osalliseksi tulleet henkilöt eli toimeentulotuen laskelman perusteena olevien henkilöiden lukumäärä. Sama henkilö on mukana vain kerran.

Muut asiakastiedot

¹ Valtion korvauksen piirissä ovat seuraavien ryhmien toimeentulotukimenot:

- pakolainen: valtio korvaa kolmen ensimmäisen vuoden ajalta kaikki menot sisältäen toimeentulotuen
- paluumuuttaja: valtio korvaa puolen vuoden menot ja eläkeläisten sekä vammaisten osalta viiden vuoden menot sisältäen toimeentulotuen
- turvapaikanhakija: valtio korvaa kaikki kustannukset siihen asti, kunnes turvapaikka-anomus on käsitelty

Kotitalouksien perhetyyppi

Kaikkien toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien (1) perhetyypit asiakkaan viimeksi ilmoittaman tilanteen mukaisena.

Kotitalouksien tulolähde

Marraskuussa 2005 toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä ja näiden kotitalouksien kaikki tulolähteet. Koontiperuste ja tulolähdeluokittelu oli sama kuin Stakesiin vuosittain koottavissa tulolähdetiedoissa.

Kotitalouksille maksetut toimeentulotukikuukaudet vuoden aikana

Kaikki toimeentulotukea saaneet kotitaloudet (1) jaoteltuna sen perusteella, kuinka monta kuukautta kotitalous on vuoden aikana saanut toimeentulotukea (neljännesvuosijaolla, lisäksi 12 kk tukea saaneet erikseen). Vuonna 2005 kotitaloudet jaotellaan kunnan määrittelemän kotitalouden päämiehen iän mukaisiin ryhmiin seuraavasti: alle 25-vuotiaat opiskelijat, alle 25-vuotiaat muut, 25 - 34-vuotiaat, 35 - 49-vuotiaat, 50 - 64-vuotiaat, 65 vuotta täyttäneet.

Toimeentulotuen päätösten määrä vuoden aikana

Toimeentulotuen päätösten määrä vuoden aikana erittelyllä kielteiset ja myönteiset päätökset. Osittain myönteiset päätökset sisältyvät myönteisiin päätöksiin.

Kuntouttava työtoiminta

Henkilöt, joille on tehty vuoden 2005 aikana kuntouttavaan työtoimintaan liittyvä aktivointisuunnitelma erittelyllä alle ja yli 25-vuotiaat. Sisältää sekä kunnan että työvoimaviranomaisten laatimat aktivointisuunnitelmat.

Lisäksi kootaan kuntouttavan työtoiminnan päätöksen saaneiden henkilöiden määrä ja kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden henkilöiden määrä.

Kustannustiedot

Sisältää yleisen ja ehkäisevän toimeentulotuen kustannukset sekä kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla henkilölle toimeentulotuesta maksettavan toimintarahan ja matkakorvaukset. Takaisin perinnän osuutta ei vähennetä kustannuksista. Hallinnolliset kustannukset eivät sisälly kustannuksiin..

Lastensuojelulain mukaista taloudellista tukea ei lasketa kustannuksiin.

Muut kustannustiedot**Takaisin peritty toimeentulotuki / euroa**

Päätöksiin perustuva takaisin peritty toimeentulotuki, sisältäen pakolaisilta, paluumuuttajilta ja turvapaikanhakijoilta takaisin perityn toimeentulotuen.

Ehkäisevän toimeentulotuen kustannukset

Ehkäisevän toimeentulotuen kustannusten osuus toimeentulotuen kustannuksista (euroa / vuosi).

Suhteutuksissa väestöön käytetään kustannuksia ilman pakolaisia, paluumuuttajia sekä turvapaikanhakijoita. Suhteutukset asiakkaisiin tehdään jättäen pakolaiset, paluumuuttajat ja turvapaikanhakijat pois kustannustiedoista ja asialukumääristä.

Kustannukset euroa/kotitalous

Toimeentulotuen kustannukset(2) / vuoden aikana tukea saaneiden kotitalouksien määrä

Kustannukset euroa/henkilö

Toimeentulotuen kustannukset(2) / vuoden aikana toimeentulotuesta osalliseksi tulneiden henkilöiden määrä.

Kustannukset euroa/väestö

Toimeentulotuen kustannukset(2) / Kunnan väestö kyseisen vuoden alussa

Esimerkiksi vuoden 2005 toimeentulotuen menot sekä asiakkaat on suhteutettu vuodenvaihteen 2004/2005 (1.1.2005) väestöön.

TOIMEENTULOTUEN PERUSOSIEN MÄÄRÄT 1.1.-31.12.2005

Tuen saaja	I kuntaryhmä		II kuntaryhmä	
	euroa/kk	euroa/pv ¹⁾	euroa/kk	euroa/pv ¹⁾
Yksin asuva ja yksinhuoltaja	378,54	12,62	362,25	12,08
- alennettu (-20 %) ²⁾	302,83	10,09	289,80	9,66
- alennettu (-40 %) ³⁾	227,12	7,57	217,35	7,25
Muu 18 vuotta täyttänyt (avio- ja avopuolisot, kumpikin)	321,76	10,73	307,91	10,26
- alennettu (-20 %) ²⁾	257,41	8,58	246,33	8,21
- alennettu (-40 %) ³⁾	193,06	6,44	184,75	6,16
Vanhempansa tai vanhempiensa luona asuva 18 vuotta täyttänyt henkilö	276,33	9,21	264,44	8,81
- alennettu (-20 %) ²⁾	221,06	7,37	211,55	7,05
- alennettu (-40 %) ³⁾	165,80	5,53	158,66	5,29
10 - 17-vuotias lapsi 1. lapsi	264,97	8,83	253,46	8,45
2. lapsi	246,05	8,20	235,46	7,85
3. jne. lapsi	227,12	7,57	217,35	7,25
Alle 10-vuotias lapsi 1. lapsi	238,48	7,95	228,22	7,61
2. lapsi	219,55	7,32	210,10	7,00
3. jne lapsi	200,62	6,69	191,99	6,40

1) Kun toimeentulotukea myönnetään lyhyemmäksi ajaksi kuin kuukaudeksi (TOTUL 15 §), toimeentulotuen perusosan määrä päivää kohti on laskettu jakamalla kuukausimäärä kolmellakymmenellä

2) Toimeentulotukilaki 10 § 1 ja 4 momentti

3) Toimeentulotukilaki 10 § 3 ja 4 momentti

Lähde: STM / Kuntatiedote 7/2004 25.11.2004

TOIMEENTULOTUEN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2005

HELSINKI ESPOO VANTAA TURKU TAMPERE OULU KUUSIKKO

Kotitaloudet

- 1) Kaikki (sis.pakolaiset, paluumuuttajat ja turvapaikan hakijat)¹⁾
- 2) Ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita

36 792	8 793	10 413	11 311	13 559	7 464	80 868
34 905	8 553	10 262	11 163	12 808	7 307	77 691

Pakolaiset ja paluumuuttajat vuoden aikana (kotitaloudet)

Turvapaikan hakijat vuoden aikana (kotitaloudet)

519	215	151	249	260	157	1 394
1 368	25	-		491		1 884

2,1

Ao. kotitalouksissa henkilöitä

- 1) Kaikki (sis.pakol. paluumuuttajat ja turvapaikan hakijat)¹⁾
- 2) Ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita

54 090	14 899	18 344	17 426	20 645		125 404
51 251	14 414	17 979	17 145	19 358		120 147

Pakolaiset ja paluumuuttajat vuoden aikana (henkilöt)

1 222	485	365	532	525		3 129
-------	-----	-----	-----	-----	--	-------

Pakolaisten, paluumuuttajien osuus(%) kaikista toimeentulotukea saaneista henkilöistä

2,3 3,3 2,0 3,1 2,5 2,5

Turvapaikan hakijat vuoden aikana (henkilöt)

1 617		-	657	762		3 036
-------	--	---	-----	-----	--	-------

Henkilöitä/kotitalous (ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita)

1,5 1,7 1,8 1,5 1,5 0,0 1,5

Toimeentulotukea saaneiden henkilöiden osuus (%) väestöstä (ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita)

9,2 6,3 9,7 9,8 9,5 0,0 8,1

KUSTANNUKSET, euroa

- 1) Kaikki (sis.pakolaisten, paluumuuttajien ja turvapaikan hakijoiden kustannukset)¹⁾
- 2) Ilman pakolaisten, paluumuuttajien ja turvapaikan hakijoiden kustannuksia

77 949 217	22 352 277	26 487 301	19 463 089	24 537 239	12 460 180	170 789 123
73 730 759	21 674 851	25 533 861	18 881 163	21 926 898	11 983 882	161 747 532

-pakolaisten, paluumuuttajien ja turvapaikan hakijoiden kustannukset

4 218 458 677 426 953 440 581 926 2 610 341 476 298 9 041 591

- takaisin peritty euromäärä (asiakkailta perityt)
%

4 148 091	894 207	1 630 829	1 128 146	549 068	1 001 467	8 350 341
5,3	4,0	6,2	5,8	2,2	8,0	4,9

- 2) Ilman pakolaisten, paluumuuttajien ja turvapaikan hakijoiden kustannuksia lasketut

A) kustannukset euroa/kotitalous

2 112 2 534 2 488 1 691 1 712 1 640 2 082

B) kustannukset euroa/kotitalous

1 993 2 430 2 329 1 590 1 669 1 503 1 974

A) kustannukset euroa/henkilö

1 439 1 504 1 420 1 101 1 133 .. 1 346

B) kustannukset euroa/henkilö

1 358 1 442 1 329 1 035 1 104 .. 1 277

A) kustannukset euroa/koko väestö

132 95 138 108 108 94 110

B) kustannukset euroa/koko väestö

124 91 129 102 105 86 104

Koko väestö 1.1.2005

559 046	227 472	185 429	174 824	202 932	127 226	1 476 929
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

alle 18-vuotiaat 97 410 55 080 43 367 29 229 36 139 26 435 287 660

A) Sisältää kunnan maksamat varsinaisen ja ehkäisevän toimeentulotuen menot. Takaisinperinnän osuutta ei vähennetty.

B) Takaisin perityt vähennetty kustannuksista.

*) Turussa turvapaikanhakijat eivät ole mukana kaikissa asiakkaissa ja kustannuksissa, Helsingissä ja Tampereella ovat

TOIMEENTULOTUEN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2000-2005 ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %		Muutos %
Kotitaloudet	2001	37 325	-1,9	9 477	-16,1	9 319	2,2	12 891	-3,7	12 214	-0,8			81 226	-3,5
	2002	38 007	1,8	9 692	2,3	9 673	3,8	12 718	-1,3	12 638	3,5			82 728	1,8
	2003	38 498	1,3	9 379	-3,2	10 146	4,9	13 018	2,4	13 250	4,8			84 291	1,9
	2004	37 222	-3,3	9 121	-2,8	10 242	0,9	11 662	-10,4	13 449	1,5	7 339		89 035	
	2005	34 905	-6,2	8 553	-6,2	10 262	0,2	11 163	-4,3	12 808	-4,8	7 307	-0,4	84 998	-4,5
Kotitalouksissa henkilöitä	2001	56 087	-1,6	16 739		16 478	7,2	20 358	-4,1	19 716	-1,2			129 378	-2,5
	2002	57 107	1,8	17 012	1,6	17 328	5,2	19 745	-3,0	20 048	1,7			131 240	1,4
	2003	57 836	1,3	16 265	-4,4	18 119	4,6	20 218	2,4	20 826	3,9			133 264	1,5
	2004	54 873	-5,1	15 694	-3,5	18 269	0,8	17 970	-11,1	20 527	-1,4			127 333	
	2005	51 251	-6,6	14 414	-8,2	17 979	-1,6	17 145	-4,6	19 358	-5,7	..		120 147	-5,6
Henkilöitä/kotitalous	2001	1,50		1,77		1,77		1,58		1,61				1,59	
	2002	1,50		1,76		1,79		1,55		1,59				1,59	
	2003	1,50		1,73		1,79		1,55		1,57				2	
	2004	1,47		1,72		1,78		1,54		1,53		..		1,43	
	2005	1,47		1,69		1,75		1,54		1,51		..		1,41	
Henkilöitä/koko väestö (%)	2001	10,1		7,8		9,2		11,8		10,1				9,0	
	2002	10,2		7,8		9,6		11,4		10,1				9,0	
	2003	10,3		7,3		10,0		11,6		10,4				9,1	
	2004	9,8		7,0		9,9		10,3		10,2		..		8,7	
	2005	9,2		6,3		9,7		9,8		9,5		..		8,9	
Kustannukset ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikanhakijoita	2001	79 290 418	10,0	24 096 957	16,8	21 457 600	11,7	22 144 406	8,1	20 833 676	9,2			167 823 058	10,8
	2002	83 825 354	5,7	26 531 083	10,1	23 492 027	9,5	23 453 272	5,9	22 057 733	5,9			179 359 469	6,9
	2003	85 395 994	1,9	26 337 388	-0,7	24 187 985	3,0	24 554 107	4,7	23 885 400	8,3			184 360 874	2,8
	2004	81 104 731	-5,0	23 553 536	-10,6	24 990 056	3,3	21 030 810	-14,3	22 883 935	-4,2	11 759 970		185 323 038	
	2005	73 730 759	-9,1	21 674 851	-8,0	25 533 861	2,2	18 881 163	-10,2	21 926 898	-4,2	11 983 882	1,9	173 731 414	-6,3
- josta ehkäisevän toimeentulotuen kustannukset (osuus euroa)	2001	2 947 643		777 655		274 283		43 046		505 866				4 548 493	
	2002	3 502 574	18,8	508 453	-34,6	284 936	3,9	106 370	147,1	745 501	47,4			5 147 834	13,2
	2003	2 496 404	-28,7	342 431	-32,7	235 809	-17,2	222 573	109,2	879 334	18,0			4 176 551	-18,9
	2004	1 973 024	-21,0	247 422	-27,7	286 114	21,3	414 738	86,3	1 055 064	20,0			3 976 362	-4,8
	2005	1 431 079	-27,5	272 069	10,0	274 788	-4,0	529 763	27,7	864 757	-18,0			3 372 456	-15,2
- ehkäisevän toimeentulotuen kustannusten osuus (%) kokonaiskustannuksista	2001	3,7		3,2		1,3		0,2		2,4				2,7	
	2002	4,2		1,9		1,2		0,5		3,4				2,9	
	2003	2,9		1,3		1,0		0,9		3,7				2,3	
	2004	2,4		1,1		1,1		2,0		4,6				2,1	
	2005	1,9		1,3		1,1		2,8		3,9				1,9	
- asiakkailta takaisin peritty toimeentulotuki (euroa)	2001	5 693 347	12,5	1 512 113	5,9	1 312 729	3,2	2 055 274	-26,8	1 140 678	18,2			11 714 141	1,6
	2002	6 118 471	7,5	2 316 051	53,2	1 422 998	8,4	1 807 359	-12,1	1 042 808	-8,6			12 707 687	8,5
	2003	5 840 659	-4,5	1 565 621	-32,4	1 549 998	8,9	2 139 182	18,4	1 085 672	4,1			12 181 132	-4,1
	2004	6 273 058	7,4	1 481 725	-5,4	1 481 566	-4,4	1 139 312	-46,7	899 027	-17,2	1 109 000		12 383 688	
	2005	4 148 091	-33,9	894 207	-39,7	1 630 829	10,1	1 128 146	-1,0	549 068	-38,9	1 001 467	-9,7	9 351 808	-24,5
- asiakkailta takaisin perityn toimeentulotuen osuus (%) kustannuksista	2001	7,2		6,3		6,1		9,3		5,5				7,0	
	2002	7,3		8,7		6,1		7,7		4,7				7,1	
	2003	6,8		5,9		6,4		8,7		4,5				6,6	
	2004	7,7		6,3		5,9		5,4		3,9		9,4		6,7	
	2005	5,6		4,1		6,4		6,0		2,5		8,4		5,4	
Takaisinperittyjä ei vähennetty															
Kustannukset euroa/kotitalous	2001	2 124	12,1	2 543	39,2	2 303	9,3	1 718	12,2	1 706	10,1			2 066	14,8
	2002	2 206	3,8	2 737	7,7	2 429	5,5	1 844	7,4	1 745	2,3			2 168	4,9
	2003	2 218	0,6	2 808	2,6	2 384	-1,8	1 886	2,3	1 803	3,3			2 187	0,9
	2004	2 179	-1,8	2 582	-8,0	2 440	2,3	1 803	-4,4	1 702	-5,6	1 602		2 081	
	2005	2 112	-3,1	2 534	-1,9	2 488	2,0	1 691	-6,2	1 712	0,6	1 640	2,4	2 044	-1,8
Kustannukset euroa/henkilö	2001	1 414	11,8	1 440	33,3	1 302	4,2	1 088	12,7	1 057	10,5			1 297	13,6
	2002	1 468	3,8	1 560	8,3	1 356	4,1	1 188	9,2	1 100	4,1			1 367	5,4
	2003	1 477	0,6	1 619	3,8	1 335	-1,5	1 214	2,2	1 147	4,2			1 383	1,2
	2004	1 478	0,1	1 501	-7,3	1 368	2,5	1 170	-3,6	1 115	-2,8	..		1 363	
	2005	1 439	-2,7	1 504	0,2	1 420	3,8	1 101	-5,9	1 133	1,6	..		1 346	-1,2
Kustannukset euroa/ väestö	2001	143	9,2	113	14,9	120	10,4	128	7,8	107	7,9			128	9,7
	2002	150	4,9	122	8,3	131	8,6	135	5,2	112	4,6			135	5,9
	2003	153	1,9	119	-2,9	133	1,8	141	4,1	120	7,2			138	2,0
	2004	145	-5,0	105	-11,6	136	2,1	120	-14,6	114	-4,7	93		126	
	2005	132	-9,0	95	-9,3	138	1,4	108	-10,1	108	-5,1	94	0,9	118	-6,7
Väestö 1.1.	2001	555 474	0,8	213 271	1,7	178 471	1,2	172 561	0,3	195 468	1,2	120 753	2,6	1 435 998	1,1
	2002	559 718	0,8	216 836	1,7	179 856	0,8	173 686	0,7	197 774	1,2	123 274	2,1	1 451 144	1,1
	2003	559 716	0,0	221 597	2,2	181 890	1,1	174 618	0,5	199 823	1,0	124 703	1,2	1 462 347	0,8
	2004	559 330	-0,1	224 231	1,2	184 039	1,2	175 059	0,3	200 966	0,6	125 928	1,0	1 469 553	0,5
	2005	559 046	-0,1	227 472	1,4	185 429	0,8	174 824	-0,1	202 932	1,0	127 226	1,0	1 476 929	0,5
	2006	560 905	0,3	231 704	1,9	187 281	1,0	174 868	0,03	204 337	0,7	128 962	1,4	1 488 057	0,8

Taulukon eurot ovat kunkin vuoden absoluuttisia euroja, joita ei ole deflaoitu vuoden 2005 rahanarvoon.

TOIMEENTULOTUEN DEFLATOIDUT KUSTANNUKSET 2000-2005 ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita

		HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
		Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos %
Kustannukset ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikanhakijoita	2001	89 732 966	27 270 526	24 283 566	25 060 825	23 577 471		189 925 355
	2002	92 794 667	29 369 909	26 005 674	25 962 772	24 417 910		198 550 932
	2003	91 587 204	28 246 849	25 941 614	26 334 280	25 617 092		197 727 037
	2004	83 975 838	24 387 331	25 874 704	21 775 301	23 694 026	12 176 273	191 883 474
	2005	73 730 759	21 674 851	25 533 861	18 881 163	21 926 898	11 983 882	173 731 414
- josta ehkäisevän toimeentulotuen kustannukset (osuus euroa)	2001	3 335 848	880 072	310 406	48 715	572 489		5 147 530
	2002	3 877 349	562 857	315 424	117 752	825 270		5 698 652
	2003	2 677 393	367 257	252 905	238 710	943 086		4 479 351
	2004	2 042 869	256 181	296 242	429 420	1 092 413		4 117 125
	2005	1 431 079	272 069	274 788	529 763	864 757		3 372 456
- takaisin peritty euro-määrä (asiakkailta perityt)	2001	6 443 161	1 711 258	1 485 616	2 325 954	1 290 905		13 256 893
	2002	6 773 147	2 563 888	1 575 259	2 000 746	1 154 388		14 067 410
	2003	6 264 107	1 679 129	1 662 373	2 294 273	1 164 383		13 084 264
	2004	6 495 124	1 534 178	1 534 013	1 179 644	930 853	1 148 259	12 822 071
	2005	4 148 091	894 207	1 630 829	1 128 146	549 068	1 001 467	9 351 808
Takaisinperittyjä ei vähennetty	2001	2 404	2 878	2 606	1 944	1 930		2 338
	2002	2 442	3 030	2 688	2 041	1 932		2 400
	2003	2 379	3 012	2 557	2 023	1 933		2 346
	2004	2 256	2 674	2 526	1 867	1 762	1 659	2 155
	2005	2 112	2 534	2 488	1 691	1 712	1 640	2 044
Kustannukset euroa/henkilö	2001	1 600	1 629	1 474	1 231	1 196		1 468
	2002	1 625	1 726	1 501	1 315	1 218		1 513
	2003	1 584	1 737	1 432	1 303	1 230		1 484
	2004	1 530	1 554	1 416	1 212	1 154	..	1 411
	2005	1 439	1 504	1 420	1 101	1 133	..	1 346
Kustannukset euroa/ väestö	2001	162	128	136	145	121		144
	2002	166	135	145	149	123		150
	2003	164	127	143	151	128		148
	2004	150	109	141	124	118	97	131
	2005	132	95	138	108	108	94	118

DEFLATOINTIKERROIN (Julkisten menojen hintaindeksi sosiaalitoimelle, perusvuosi 1995=100, Tilastokeskus)

2001 1,132
2002 1,107
2003 1,073
2004 1,035

Liite 2B

TOIMEENTULOTUEN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2000-2005 (Sisältäen pakolaiset, paluumuuttajat ja turvapaikanhakijat)

		HELSINKI	Muutos %	ESPOO	Muutos %	VANTAA	Muutos %	TURKU	Muutos %	TAMPERE	Muutos %	OULU	Muutos %	KUUSIKKO	Muutos %
Kotitaloudet	2001	38 622	-1,6	9 801	-14,4	9 631	-0,1	13 223	-3,3	12 925	-0,3			84 202	-3,2
	2002	39 551	2,4	10 060	2,6	9 979	3,6	12 918	-2,3	13 355	3,3			85 863	2,0
	2003	39 967	1,1	9 600	-4,6	10 375	4,0	13 273	2,7	13 910	4,2			87 125	1,5
	2004	38 809	-2,9	9 343	-2,7	10 399	0,2	11 844	-10,8	14 155	1,8	7 446		91 996	5,6
	2005	36 792	-5,2	8 793	-5,9	10 413	0,1	11 311	-4,5	13 559	-4,2	7 464		88 332	-4,0
Kotitalouksissa henkilöitä	2001	58 188	-1,6	17 318	-11,3	17 214	0,8	21 127	-3,2	20 605	-1,5			134 452	-2,9
	2002	59 575	2,4	17 712	2,3	18 219	5,8	20 220	-4,3	21 192	2,8			136 918	1,8
	2003	60 173	1,0	16 790	-5,2	18 743	2,9	20 811	2,9	21 993	3,8			138 510	1,2
	2004	57 312	-4,8	16 235	-3,3	18 591	-0,8	18 304	-12,0	21 067	-4,2	11 913		143 422	3,5
	2005	54 090	-5,6	14 899	-8,2	18 344	-1,3	17 426	-4,8	20 645	-2,0	..		125 404	-12,6
Henkilöitä / kotitalous	2001	1,51		1,77		1,79		1,60		1,59				1,60	
	2002	1,51		1,76		1,83		1,57		1,59				1,59	
	2003	1,51		1,75		1,81		1,57		1,58				1,59	
	2004	1,48		1,74		1,79		1,55		1,49		1,60		1,56	
	2005	1,47		1,69		1,76		1,54		1,52		..		1,42	
Henkilöitä/koko väestö (%)	2001	10,48		8,12		9,65		12,24		10,54				9,36	
	2002	10,64		8,17		10,13		11,64		10,72				9,44	
	2003	10,75		7,58		10,30		11,92		11,01				9,47	
	2004	10,25		7,24		10,10		10,46		10,48		9,46		9,76	
	2005	9,68		6,55		9,89		9,97		10,17		..		9,29	
Kustannukset euroa	2001	82 261 975	8,9	24 966 993	17,6	22 504 254	11,6	23 541 923	7,7	23 589 167	7,3			176 864 312	10,0
	2002	88 573 019	7,7	27 517 957	10,2	25 194 372	12,0	24 731 496	5,1	24 739 017	4,9			190 755 861	7,9
	2003	89 136 376	0,6	27 284 169	-0,8	25 703 753	2,0	25 496 218	3,1	26 404 080	6,7			194 024 596	1,7
	2004	84 680 483	-5,0	24 402 204	-10,6	26 426 794	2,8	21 795 191	-14,5	25 592 361	-3,1	12 293 007		195 190 040	0,6
	2005	77 949 217	-7,9	22 352 277	-8,4	26 487 301	0,2	19 463 089	-10,7	24 537 239	-4,1	12 460 180		183 249 303	-6,1
Kustannukset ilman pakol. ja turvapak. Pakolaisten ja turvap.hak.osuus % kustannuksista	2005	73 730 759		21 674 851		25 533 861		18 881 163		21 926 898		11 983 882		161 747 532	
		4 218 458	5,4	677 426	3,0	953 440	3,6	581 926	3,0	2 610 341	10,6	476 298	3,8	21 501 771	11,7
- asiakkailta takaisin peritty toimeentulotuki	2001	5 693 347	12,5	1 512 113	5,9	1 312 729	3,2	2 055 274	-26,8	1 140 678	18,2			11 714 141	1,6
	2002	6 118 471	7,5	2 316 051	53,2	1 422 998	8,4	1 807 359	-12,1	1 042 808	-8,6			12 707 687	8,5
	2003	5 840 659	-4,5	1 565 621	-32,4	1 549 998	8,9	2 139 182	18,4	1 085 672	4,1			12 181 132	-4,1
	2004	6 273 058	7,4	1 481 725	-5,4	1 481 566	-4,4	1 139 312	-46,7	899 027	-17,2	1 109 000		12 383 688	1,7
	2005	4 148 091	-33,9	894 207	-39,7	1 630 829	10,1	1 128 146	-1,0	549 068	-38,9	1 001 467		9 351 808	-24,5
- asiakkailta takaisin perityn toimeentulotuen osuus (%) kustannuksista	2001	6,9		6,1		5,8		8,7		4,8				6,6	
	2002	6,9		8,4		5,6		7,3		4,2				6,7	
	2003	6,6		5,7		6,0		8,4		4,1				6,3	
	2004	7,4		6,1		5,6		5,2		3,5		9,0		6,3	
	2005	5,3		4,0		6,2		5,8		2,2		8,0		5,1	
Takaisinperittyjä ei vähennetty															
Kustannukset euroa/kotitalous	2001	2 130	10,7	2 547	37,4	2 337	11,7	1 780	11,3	1 825	7,6			2 100	13,6
	2002	2 239	5,1	2 735	7,4	2 525	8,0	1 914	7,5	1 852	1,5			2 222	5,8
	2003	2 230	-0,4	2 842	3,9	2 477	-1,9	1 921	0,3	1 898	2,5			2 227	0,2
	2004	2 182	-2,2	2 612	-8,1	2 541	2,6	1 840	-4,2	1 808	-4,8	1 651		2 122	-4,7
	2005	2 119	-2,9	2 542	-2,7	2 544	0,1	1 721	-6,5	1 810	0,1	1 669		2 075	-2,2
Kustannukset euroa/henkilö	2001	1 414	10,6	1 442	32,6	1 307	10,8	1 114	11,3	1 145	8,9			1 315	13,3
	2002	1 487	5,2	1 554	7,8	1 383	5,8	1 223	9,8	1 167	2,0			1 393	5,9
	2003	1 481	-0,4	1 625	4,6	1 371	-0,8	1 225	0,2	1 201	2,8			1 401	0,5
	2004	1 478	-0,3	1 503	-7,5	1 421	3,7	1 191	-2,8	1 215	1,2	1 032		1 361	-2,8
	2005	1 441	-2,5	1 500	-0,2	1 444	1,6	1 117	-6,2	1 189	-2,2	..		1 362	0,1
Kustannukset euroa/väestö	2001	148	8,0	117	15,7	126	10,3	136	7,4	121	6,0			123	8,8
	2002	158	6,9	127	8,4	140	11,1	142	4,4	125	3,7			131	6,7
	2003	159	0,6	123	-3,0	141	0,9	146	2,5	132	5,6			133	0,9
	2004	151	-4,9	109	-11,6	144	1,6	125	-14,7	127	-3,6	98		133	0,1
	2005	139	-7,9	98	-9,7	143	-0,5	111	-10,6	121	-5,1	98		124	-6,6
Väestö 1.1.	2001	555 474	0,8	213 271	1,7	178 471	1,2	172 561	0,3	195 468	1,2	120 753	2,6	1 435 998	1,1
	2002	559 718	0,8	216 836	1,7	179 856	0,8	173 686	0,7	197 774	1,2	123 274	2,1	1 451 144	1,1
	2003	559 716	0,0	221 597	2,2	181 890	1,1	174 618	0,5	199 823	1,0	124 703	1,2	1 462 347	0,8
	2004	559 330	-0,1	224 231	1,2	184 039	1,2	175 059	0,3	200 966	0,6	125 928	1,0	1 469 553	0,5
	2005	559 046	-0,1	227 472	1,4	185 429	0,8	174 824	-0,1	202 932	1,0	127 226	1,0	1 476 929	0,5

Taulukon eurot ovat kunkin vuoden absoluuttisia euroja, joita ei ole deflaoitu vuoden 2005 rahanarvoon.

TOIMEENTULOTUKEA SAANEIDEN KOTITALOUKSIEN PERHETYYPIT

VUONNA 2005

PERHETYYPPI	HELSINKI ¹⁾	ESPOO ²⁾	VANTAA ²⁾	TURKU ¹⁾	TAMPERE ²⁾	VIISIKKO
Yksinäinen	27 303	5 806	6 436	8 209	9 254	57 008
joista miehiä	16 623	3 572	4 073	4 725	5 450	34 443
joista naisia	10 680	2 234	2 363	3 484	3 804	22 565
Pari, ei lapsia	3 036	494	777	760	866	5 933
Yksinhuoltaja	4 001	1 380	1 851	1 356	1 707	10 295
joilla lapsia yhteensä	5 945	2 438	2 854	2 115	2 629	15 981
Pari, lapsia	2 452	873	1 149	999	981	6 454
joilla lapsia yhteensä	4 804	2 071	2 506	2 227	1 968	13 576
KOTITALOUKSIEN YHTEENSÄ	36 792	8 553	10 213	11 324	12 808	79 690
perheissä lapsia yhteensä ³⁾	11 810	4 509	5 360	4 342	4 597	30 618
PERHETYYPPI %-osuudet	%	%	%	%	%	%
Yksinäinen	74,2	67,9	63,0	72,5	72,3	71,5
miesten osuus	45,2	41,8	39,9	41,7	42,6	43,2
naisen osuus	29,0	26,1	23,1	30,8	29,7	28,3
Pari, ei lapsia	8,3	5,8	7,6	6,7	6,8	7,4
Yksinhuoltaja	10,9	16,1	18,1	12,0	13,3	12,9
joilla lapsia (% osuus ttuesta osalliseksi tulleista lapsista)	50,3	54,1	53,2	48,7	57,2	54,1
Pari, lapsia	6,7	10,2	11,3	8,8	7,7	8,1
joilla lapsia (% osuus ttuesta osalliseksi tulleista lapsista)	40,7	45,9	46,8	51,3	42,8	45,9
YHTEENSÄ	93,0	88,2	105,5	88,1	101,3	94,4
lasten osuus ttutusta saaneiden perheiden lapsista %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ttperheiden lasten osuus alle 18 v väestöstä (1.1.2005)	12,1	8,2	12,4	14,9	12,7	10,6
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

1) Helsinki ja Turku kaikki toimeentulotukea saaneet kotitaloudet

2) Espoo, Vantaa ja Tampere kotitaloudet ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita

3) Helsingissä osaa toimeentulotuesta osalliseksi tulleista lapsista ei saatu eriteltyä eri perhetyypeille.

VUONNA 2004

PERHETYYPPI	HELSINKI ¹⁾	ESPOO ²⁾	VANTAA ²⁾	TURKU ¹⁾	TAMPERE ²⁾	VIISIKKO
Yksinäinen	28 521	5 807	6 363	8 554	9 549	58 794
joista miehiä	17 141	3 461	4 136	4 942	5 715	35 395
joista naisia	11 380	2 346	2 227	3 612	3 834	23 399
Pari, ei lapsia	3 186	768	791	799	982	6 526
Yksinhuoltaja	4 500	1 557	1 838	1 453	1 829	11 177
joilla lapsia yhteensä	6 696	2 629	3 028	2 294	2 885	17 532
Pari, lapsia	2 602	988	1 208	1 051	1 102	6 951
joilla lapsia yhteensä	5 044	2 213	2 556	2 302	2 232	14 347
KOTITALOUKSIEN YHTEENSÄ	38 809	9 120	10 200	11 857	13 462	83 448
perheissä lapsia yhteensä ³⁾	12 715	4 842	5 584	4 596	5 117	32 854
PERHETYYPPI %-osuudet	%	%	%	%	%	%
Yksinäinen	73,5	63,7	62,4	72,1	70,9	70,5
miesten osuus	44,2	37,9	40,5	41,7	42,5	42,4
naisen osuus	29,3	25,7	21,8	30,5	28,5	28,0
Pari, ei lapsia	8,2	8,4	7,8	6,7	7,3	7,8
Yksinhuoltaja	11,6	17,1	18,0	12,3	13,6	13,4
joilla lapsia (% osuus ttuesta osalliseksi tulleista lapsista)	52,7	54,3	54,2	49,9	56,4	55,0
Pari, lapsia	6,7	10,8	11,8	8,9	8,2	8,3
joilla lapsia (% osuus ttuesta osalliseksi tulleista lapsista)	39,7	45,7	45,8	50,1	43,6	45,0
Ttperheiden lasten osuus alle 18 v väestöstä (1.1.2004)	13,1	8,8	12,9	15,7	14,2	11,4
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

1) Helsinki ja Turku kaikki toimeentulotukea saaneet kotitaloudet (Turku)

2) Espoo, Vantaa ja Tampere kotitaloudet ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita (Vantaa -42)

3) Helsingissä osaa toimeentulotuesta osalliseksi tulleista lapsista ei saatu eriteltyä eri perhetyypeille.

TOIMEENTULOTUKEA SAANEIDEN KOTITALOUKSIEN TULOLÄHTEET MARRASKUU 2005

Kotitalouksia yhteensä	HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU ²⁾		TAMPERE		VIISKKO	
	18 588	osuus koti- talouksista %	3 897	osuus koti- talouksista %	5 236	osuus koti- talouksista %	5 190	osuus koti- talouksista %	5 649	osuus koti- talouksista %	38 560	osuus koti- talouksista %
joiden tulolähteet ¹⁾												
Ansiotulo	1 139	6,1	261	6,7	525	10,0	319	6,1	296	5,2	2 540	93,7
Yrittäjätulo	59	0,3	4	0,1	0	0,0	16	0,3	3	0,1	82	3,0
Työmarkkinatuki/peruspäiväraha	7 478	40,2	1 546	39,7	1 552	29,6	2 307	44,5	2 209	39,1	15 092	556,9
Ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha	324	1,7	63	1,6	79	1,5	102	2,0	133	2,4	701	25,9
Koulutustuki	60	0,3	15	0,4		0,0	13	0,3	33	0,6	121	4,5
Asumistuki	9 010	48,5	2 242	57,5	2 451	46,8	2 818	54,3	2 963	52,5	19 484	719,0
Sairauspäiväraha	435	2,3	106	2,7	143	2,7	205	3,9	122	2,2	1 011	37,3
Äitiys-, isyys- ja vanhempianraha	226	1,2	102	2,6	149	2,8	84	1,6	318	5,6	879	32,4
Lapsilisä	2 017	10,9	825	21,2	1 059	20,2	81	1,6	721	12,8	4 703	173,5
Lasten kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki	373	2,0	163	4,2	250	4,8	180	3,5	95	1,7	1 061	39,2
Omaishoidon tuki	59	0,3	13	0,3		0,0	5	0,1	151	2,7	228	8,4
Eiäke	2 962	15,9	422	10,8	421	8,0	635	12,2	10	0,2	4 450	164,2
Opintotuki	669	3,6	201	5,2	289	5,5	312	6,0	200	3,5	1 671	61,7
Sotilasavustus	4	0,0	1	0,0		0,0	2	0,0	2	0,0	9	0,3
Elatusapu/elatustuki		0,0	381	9,8	612	11,7	3	0,1	384	6,8	1 380	50,9
Muu tulo	1 001	5,4	147	3,8	1 649	31,5	66	1,3	125	2,2	2 988	110,3
Ei tuloja	3 093	16,6	415	10,6	568	10,8	561	10,8	253	4,5	4 890	180,4

1) Yhdellä kotitaloudella voi olla useampia tulolähteitä

2) Turussa kotitaloudelle on mahdollista merkitä enintään kaksi tulolähdetä

Liite 4

Kotitalouksille maksetut toimeentulotukikuukaudet vuonna 2005

VUONNA 2005

Toimeentulotuen kotitaloudet (sis. pakolaiset ja paluumuuttajat)	1-3 kk	4-6kk	7-9kk	10-12kk	josta 12kk	YHTEENSÄ
Helsinki ¹⁾	13 844	6 664	5 288	10 996	6 640	36 792
Espoo ²⁾	5 039	1 480	1 050	984	314	8 553
Vantaa ¹⁾	3 531	1 919	1 486	3 477	2 055	10 413
Turku ¹⁾	4 598	2 178	1 699	2 849	1 442	11 324
Tampere ²⁾	5 522	2 458	1 873	2 955	1 239	12 808
Oulu	..	..	..	..	..	..
Kuusikko	32 534	14 699	11 396	21 261	11 690	79 890

% -osuudet	1-3 kk	4-6kk	7-9kk	10-12kk	josta 12kk	YHTEENSÄ
Helsinki	37,6	18,1	14,4	29,9	18,0	100,0
Espoo	58,9	17,3	12,3	11,5	3,7	100,0
Vantaa	33,9	18,4	14,3	33,4	19,7	100,0
Turku	40,6	19,2	15,0	25,2	12,7	100,0
Tampere	43,1	19,2	14,6	23,1	9,7	100,0
Oulu	..	..	..	..	..	..
Kuusikko	40,7	18,4	14,3	26,6	14,6	100,0

1) Helsinki, Vantaa ja Turku kaikki kotitaloudet

2) Espoo ja Tampere kotitaloudet ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita

VUONNA 2004

Toimeentulotuen kotitaloudet (sis. pakolaiset ja paluumuuttajat)	1-3 kk	4-6kk	7-9kk	10-12kk	josta 12kk	YHTEENSÄ
Helsinki ¹⁾	14 108	7 092	5 356	12 253	7 751	38 809
Espoo ²⁾	4 600	1 892	958	1 892	1 460	9 342
Vantaa ¹⁾	3 648	1 838	1 463	3 433	2 094	10 382
Turku ¹⁾	4 829	2 236	1 928	2 864	1 188	11 857
Tampere ²⁾	5 410	2 930	2 207	2 902	1 480	13 449
VIISIKKO	32 595	15 988	11 912	23 344	13 973	83 839

% -osuudet	1-3 kk	4-6kk	7-9kk	10-12kk	josta 12kk	YHTEENSÄ
Helsinki	36,4	18,3	13,8	31,6	20,0	100,0
Espoo	49,2	20,3	10,3	20,3	15,6	100,0
Vantaa	35,1	17,7	14,1	33,1	20,2	100,0
Turku	40,7	18,9	16,3	24,2	10,0	100,0
Tampere	40,2	21,8	16,4	21,6	11,0	100,0
VIISIKKO	38,9	19,1	14,2	27,8	16,7	100,0

1) Helsinki, Espoo, Vantaa ja Turku kaikki kotitaloudet

2) Tampere kotitaloudet ilman pakolaisia, paluumuuttajia ja turvapaikan hakijoita

KOTITALOUKSILLE MAKSETUT TOIMEENTULOTUKIKUUKAUDET VUONNA 2005

Kotitalouksien määrä ikäryhmittäin päämiehen mukaan

VUONNA 2005

Toimeentulotuen kotitaloudet	Ikäryhmä	1-3 kk	4-6kk	7-9kk	10-12kk	josta 12kk	Kotitaloudet yhteensä
Helsinki	-24 v opisk.	505	249	195	185	78	1 134
	-24 v muut	3 447	1 547	1 035	1 410	740	7 439
	25 - 34 v	3 360	1 590	1 208	1 855	1 015	8 013
	35 - 49 v	3 600	1 973	1 739	4 265	2 611	11 577
	50 - 64 v	2 025	1 057	909	2 637	1 709	6 628
	65 v täyttäneet	907	248	202	644	487	2 001
	Kaikki kotitaloudet yhteensä	13 844	6 664	5 288	10 996	6 640	36 792
Espoo	-24 v opisk.	325	149	89	51	9	614
	-24 v muut	1 006	227	104	37	9	1 374
	25 - 34 v	1 219	314	206	145	47	1 884
	35 - 49 v	1 464	474	369	390	129	2 697
	50 - 64 v	807	261	225	298	94	1 591
	65 v täyttäneet	218	55	57	63	26	393
	Kaikki kotitaloudet yhteensä	5 039	1 480	1 050	984	314	8 553
Vantaa	-24 v opisk.	159	107	79	113	49	458
	-24 v muut	715	372	312	440	300	1 839
	25 - 34 v	803	445	316	686	389	2 250
	35 - 49 v	973	586	473	1 321	796	3 353
	50 - 64 v	608	313	240	765	466	1 926
	65 v täyttäneet	273	96	66	152	104	587
	Kaikki kotitaloudet yhteensä	3 531	1 919	1 486	3 477	2 104	10 413
Turku	-24 v opisk.	485	237	142	135	56	999
	-24 v muut	989	479	344	393	165	2 205
	25 - 34 v	1 190	544	401	515	221	2 650
	35 - 49 v	1 089	527	503	1 048	560	3 167
	50 - 64 v	577	334	266	690	402	1 867
	65 v täyttäneet	268	57	43	68	38	436
	Kaikki kotitaloudet yhteensä	4 598	2 178	1 699	2 849	1 442	11 324
Tampere	-24 v opisk.	845	312	201	183	44	1 541
	-24 v muut	1 155	404	274	356	131	2 189
	25 - 34 v	1 266	638	444	645	257	2 993
	35 - 49 v	1 256	648	603	1 118	522	3 625
	50 - 64 v	741	384	319	616	270	2 060
	65 v täyttäneet	259	72	32	37	15	400
	Kaikki kotitaloudet yhteensä	5 522	2 458	1 873	2 955	1 239	12 808
Viisikko	-24 v opisk.	2 319	1 054	706	667	236	4 746
	-24 v muut	7 312	3 029	2 069	2 636	1 345	15 046
	25 - 34 v	7 838	3 531	2 575	3 846	1 929	17 790
	35 - 49 v	8 382	4 208	3 687	8 142	4 618	24 419
	50 - 64 v	4 758	2 349	1 959	5 006	2 941	14 072
	65 v täyttäneet	1 925	528	400	964	670	3 817
	Kaikki kotitaloudet yhteensä	32 534	14 699	11 396	21 261	11 739	79 890

Osuus ikäryhmän kotitalouksista (%) vuonna 2005

Ikäryhmä	1-3 kk	4-6kk	7-9kk	10-12kk	josta 12kk	Kotitaloudet yhteensä
-24 v opisk.	44,5	22,0	17,2	16,3	6,9	100,0
-24 v muut	46,3	20,8	13,9	19,0	9,9	100,0
25 - 34 v	41,9	19,8	15,1	23,1	12,7	100,0
35 - 49 v	31,1	17,0	15,0	36,8	22,6	100,0
50 - 64 v	30,6	15,9	13,7	39,8	25,8	100,0
65 v täyttäneet	45,3	12,4	10,1	32,2	24,3	100,0
Kaikki kotitaloudet	37,6	18,1	14,4	29,9	18,0	100,0
-24 v opisk.	52,9	24,3	14,5	8,3	1,5	100,0
-24 v muut	73,2	16,5	7,6	2,7	0,7	100,0
25 - 34 v	64,7	16,7	10,9	7,7	2,5	100,0
35 - 49 v	54,3	17,6	13,7	14,5	4,8	100,0
50 - 64 v	50,7	16,4	14,1	18,7	5,9	100,0
65 v täyttäneet	55,5	14,0	14,5	16,0	6,6	100,0
Kaikki kotitaloudet	58,9	17,3	12,3	11,5	3,7	100,0
-24 v opisk.	34,7	23,4	17,2	24,7	10,7	100,0
-24 v muut	38,9	20,2	17,0	23,9	16,3	100,0
25 - 34 v	35,7	19,8	14,0	30,5	17,3	100,0
35 - 49 v	29,0	17,5	14,1	39,4	23,7	100,0
50 - 64 v	31,6	16,3	12,5	39,7	24,2	100,0
65 v täyttäneet	46,5	16,4	11,2	25,9	17,7	100,0
Kaikki kotitaloudet	33,9	18,4	14,3	33,4	20,2	100,0
-24 v opisk.	48,5	23,7	14,2	13,5	5,6	100,0
-24 v muut	44,9	21,7	15,6	17,8	7,5	100,0
25 - 34 v	44,9	20,5	15,1	19,4	8,3	100,0
35 - 49 v	34,4	16,6	15,9	33,1	17,7	100,0
50 - 64 v	30,9	17,9	14,2	37,0	21,5	100,0
65 v täyttäneet	61,5	13,1	9,9	15,6	8,7	100,0
Kaikki kotitaloudet	40,6	19,2	15,0	25,2	12,7	100,0
-24 v opisk.	54,8	20,2	13,0	11,9	2,9	100,0
-24 v muut	52,8	18,5	12,5	16,3	6,0	100,0
25 - 34 v	42,3	21,3	14,8	21,6	8,6	100,0
35 - 49 v	34,6	17,9	16,6	30,8	14,4	100,0
50 - 64 v	36,0	18,6	15,5	29,9	13,1	100,0
65 v täyttäneet	64,8	18,0	8,0	9,3	3,8	100,0
Kaikki kotitaloudet	43,1	19,2	14,6	23,1	9,7	100,0
-24 v opisk.	48,9	22,2	14,9	14,1	5,0	100,0
-24 v muut	48,6	20,1	13,8	17,5	8,9	100,0
25 - 34 v	44,1	19,8	14,5	21,6	10,8	100,0
35 - 49 v	34,3	17,2	15,1	33,3	18,9	100,0
50 - 64 v	33,8	16,7	13,9	35,6	20,9	100,0
65 v täyttäneet	50,4	13,8	10,5	25,3	17,6	100,0
Kaikki kotitaloudet	40,7	18,4	14,3	26,6	14,7	100,0

KUUSIKON KUNTIEN JA KOKO SUOMEN TYÖTTÖMYYS TIETOJA JOULUKUUSSA 2001 - 2005

JOULU- KUU	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko	Koko maa	Muutos henkilöä	Muutos %														
TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT 12/2001 - 12/2005																								
2001	25 980	813	3,2	6 943	92	1,3	7 284	-70	-1,0	12 326	44	0,4	14 293	-14	-0,1	8 526	101	1,2	66 826	865	1,3	316 930	-3 474	-1,1
2002	27 035	1 055	4,1	7 457	514	7,4	7 738	454	6,2	11 528	-798	-6,5	14 260	-33	-0,2	8 526	101	1,2	68 018	1 192	1,8	304 086	-12 844	-4,1
2003	28 733	1 698	6,3	8 004	547	7,3	8 225	487	6,3	11 492	-36	-0,3	14 938	678	4,8	8 526	101	1,2	71 392	3 374	5,0	305 294	1 208	0,4
2004	28 633	-100	-0,3	8 058	54	0,7	8 564	339	4,1	11 539	47	0,4	14 278	-660	-4,4	8 526	101	1,2	79 598	-4 754	-6,0	300 894	-4 400	-1,4
2005	27 180	-1 453	-5,1	7 656	-402	-5,0	8 177	-387	-4,5	9 842	-1 697	-14,7	13 362	-916	-6,4	8 627	101	1,2	74 844	-4 754	-6,0	282 433	-18 461	-6,1
TYÖTTÖMYYSASTE I. työttömiä työnhakijoita työvoimasta (%) JOULUKUUSSA 2001 - 2005																								
2001	8,7	6,0	7,3	7,3	14,3	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5
2002	8,7	6,0	7,3	7,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3
2003	9,4	6,7	8,1	8,1	13,2	13,2	8,1	13,2	6,7	13,2	13,2	10,7	14,7	10,0	10,0	13,6	13,6	13,6	10,0	10,0	10,0	11,9	11,9	11,9
2004	9,4	6,7	8,4	8,4	13,4	13,4	8,4	13,4	6,7	13,4	13,4	11,4	13,9	10,2	10,2	13,5	13,5	13,5	10,2	10,2	10,2	11,9	11,9	11,9
2005	9,0	6,3	8,0	8,0	11,4	11,4	8,0	11,4	6,3	11,4	11,4	16,8	12,9	9,6	9,6	13,5	13,5	13,5	9,6	9,6	9,6	11,1	11,1	11,1
Työttömistä työnhakijoista yli vuoden työttömänä olleet (pitkäaikaistyöttömät) kunnittain 12/2001 - 12/2005																								
2001	8 231	-254	-3,0	2 081	-199	-8,7	1 900	-284	-13,0	3 172	-887	-21,9	4 174	-83	-1,9	1 975	32	1,6	19 558	-1 707	-8,0	80 825	-6 001	-6,9
2002	8 459	228	2,8	2 104	23	1,1	1 903	3	0,2	3 512	340	10,7	4 012	-162	-3,9	1 975	32	1,6	19 990	432	2,2	75 075	-5 750	-7,1
2003	8 548	89	1,1	2 194	90	4,3	2 148	245	12,9	2 832	-680	-19,4	4 176	164	4,1	1 975	32	1,6	19 898	-92	-0,5	72 149	-2 926	-3,9
2004	9 119	571	6,7	2 375	181	8,2	2 424	276	12,8	3 170	338	11,9	4 128	-48	-1,1	1 975	32	1,6	23 191	-1 777	-7,7	75 733	3 584	5,0
2005	8 418	-701	-7,7	2 159	-216	-9,1	2 405	-19	-0,8	2 637	-533	-16,8	3 788	-340	-8,2	2 007	32	1,6	21 414	-1 777	-7,7	70 400	-5 333	-7,0
Pitkäaikaistyöttömyys työvoimasta %																								
2001	2,8	1,8	1,9	1,9	3,7	3,7	1,9	3,7	1,8	3,7	3,7	16,8	4,2	4,2	4,2	3,1	3,1	3,1	3,2	3,2	3,2	2,8	2,8	2,8
2002	2,7	1,7	1,8	1,8	4,4	4,4	1,8	4,4	1,7	4,4	4,4	10,7	4,1	4,1	4,1	3,1	3,1	3,1	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8
2003	2,8	1,8	2,1	2,1	3,3	3,3	2,1	3,3	1,8	3,3	3,3	11,9	4,1	4,1	4,1	3,1	3,1	3,1	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
2004	3,0	2,0	2,4	2,4	3,7	3,7	2,4	3,7	2,0	3,7	3,7	11,9	4,0	4,0	4,0	3,1	3,1	3,1	3,0	3,0	3,0	2,8	2,8	2,8
2005	2,8	1,8	2,4	2,4	3,1	3,1	2,4	3,1	1,8	3,1	3,1	16,8	3,7	3,7	3,7	3,1	3,1	3,1	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
Pitkäaikaistyöttömyys työttömistä työnhakijoista %																								
2001	31,7	30,0	26,1	26,1	25,7	25,7	26,1	25,7	30,0	25,7	25,7	21,9	29,2	29,2	29,2	23,2	23,2	23,2	25,5	25,5	25,5	24,7	24,7	24,7
2002	31,3	28,2	24,6	24,6	30,5	30,5	24,6	28,1	28,2	30,5	30,5	19,4	28,0	28,0	28,0	23,2	23,2	23,2	24,7	24,7	24,7	23,6	23,6	23,6
2003	29,7	27,4	26,1	26,1	24,6	24,6	26,1	28,0	27,4	24,6	24,6	19,4	28,0	28,0	28,0	23,2	23,2	23,2	27,9	27,9	27,9	25,2	25,2	25,2
2004	31,8	29,5	28,3	28,3	27,5	27,5	28,3	28,9	29,5	27,5	27,5	16,8	28,9	28,9	28,9	23,2	23,2	23,2	29,1	29,1	29,1	25,2	25,2	25,2
2005	31,0	28,2	29,4	29,4	26,8	26,8	29,4	28,3	28,2	26,8	26,8	16,8	28,3	28,3	28,3	23,2	23,2	23,2	28,6	28,6	28,6	24,9	24,9	24,9
Liite 6 1(2)																								

Liite 6 1(2)

KUUSIKON KUNTIEN JA KOKO SUOMEN TYÖTTÖMYYS TIETOJA JOULUKUUSSA 2001 - 2005

JOULU- KUU	Helsinki	Muutos henkilöä	Muutos %	Espoo	Muutos henkilöä	Muutos %	Vantaa	Muutos henkilöä	Muutos %	Turku	Muutos henkilöä	Muutos %	Tampere	Muutos henkilöä	Muutos %	Oulu	Muutos henkilöä	Muutos %	Kuusikko	Muutos henkilöä	Muutos %	Koko maa	Muutos henkilöä	Muutos %	
Alle 25-vuotiaat työttömät (nuorisotyöttömät) kunnittain 12/2001 - 12/2005																									
2001	1 994	188	10,4	598	13	2,2	645	40	6,6	1 860	38	2,1	1 885	42	2,3		6 982	321	4,8	6 982	321	4,8	37 849	5 583	17,3
2002	2 199	205	10,3	638	40	6,7	741	96	14,9	1 728	-132	-7,1	1 929	44	2,3		7 235	253	3,6	7 235	253	3,6	35 995	-1 854	-4,9
2003	2 238	39	1,8	650	12	1,9	801	60	8,1	1 621	-107	-6,2	2 031	102	5,3		7 341	106	1,5	7 341	106	1,5	36 312	317	0,9
2004	2 198	-40	-1,8	669	19	2,9	795	-6	-0,7	1 532	-89	-5,5	1 872	-159	-7,8	1 658				8 724			34 815	-1 497	-4,1
2005	1 826	-372	-16,9	611	-58	-8,7	750	-45	-5,7	1 078	-454	-29,6	1 660	-212	-11,3	1 592	-66	-4,0		7 517	-1 207	-13,8	30 791	-4 024	-11,6
Nuorisotyöttömyys työvoimasta %																									
2001	0,7			0,5			0,6			2,2			1,9									1,5			
2002	0,7			0,5			0,7			2,1			2,0									1,4			
2003	0,7			0,5			0,8			1,9			2,0									1,4			
2004	0,7			0,6			0,8			1,8			1,8			2,6						1,4			
2005	0,6			0,5			0,7			1,3			1,6			2,5						1,2			
Nuorisotyöttömyys työttömistä työnhakijoista %																									
2001	7,7			8,6			8,9			15,1			13,2									11,9			
2002	8,1			8,6			9,6			15,0			13,5						10,3			11,8			
2003	7,8			8,1			9,7			14,1			13,6									11,9			
2004	7,7			8,3			9,3			13,3			13,1			19,4						11,6			
2005	6,7			8,0			9,2			11,0			12,4			18,5						10,9			
Työvoima																									
2001	298 621	5 981	2,0	115 717	5 217	4,7	99 781	3 018	3,1	86 196	1 492	1,8	98 572	1 903	2,0		698 886			698 886			2 535 440	12 574	0,5
2002	310 747	12 126	4,1	124 283	8 567	7,4	106 000	6 219	6,2	80 615	-5 580	-6,5	98 345	-228	-0,2		719 991			719 991			2 555 345	19 905	0,8
2003	306 884	-3 863	-1,2	119 492	-4 791	-3,9	101 230	-4 770	-4,5	87 103	6 488	8,0	101 825	3 480	3,5		716 534			716 534			2 565 496	10 151	0,4
2004	305 196	-1 688	-0,6	120 811	1 319	1,1	101 598	368	0,4	86 324	-779	-0,9	102 760	935	0,9	62 811				779 500			2 528 521	-36 975	-1,4
2005	302 668	-2 528	-0,8	121 423	612	0,5	102 284	686	0,7	85 993	-331	-0,4	103 235	475	0,5	63 726	915	1,5		779 329	-171	0,0	2 544 441	15 920	0,6

Lähteet: Uudenmaan, Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Varsinais-Suomen TE-keskukset.

Keskimääräinen päivärahakauden pituus ja siitä laskettu perusturvan¹⁾ ja ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan saajat jokaisena päivärahapäivänä

VUOSI 2005

	Perusturva Pv/saaja	Perusturvan saajia/ jokainen päivä	Ansioturva Pv/saaja	Ansioturvan saajia/ jokainen päivä	Työttömyys- turva pv/saaja	Työttömyysturvan saajia yhteensä / jokainen päivä	Perusturva saajat %	Ansioturva saajat %
Helsinki	145	17 901	124	8 722	138	26 623	67,2	32,8
Espoo	143	4 604	121	2 778	134	7 382	62,4	37,6
Vantaa	136	4 652	117	2 924	128	7 576	61,4	38,6
Turku	143	6 979	113	3 857	131	10 837	64,4	35,6
Tampere	143	8 139	121	4 932	134	13 071	62,3	37,7
Oulu	135	4 804	110	3 232	124	8 036	59,8	40,2
Kuusikko	142	47 079	119	26 446	133	73 525	64,0	36,0
Koko maa	138	156 399	132	141 632	135	298 031	52,5	47,5

Muutos 2004-2005 keskimäärin jokaisena päivärahapäivänä päivärahaa saaneiden määrässä

	Määrän muutos	Muutos %	Määrän muutos	Muutos %	Määrän muutos yht.	Muutos %
Helsinki	-344	-1,9 %	-532	-5,7 %	-875	-3,2 %
Espoo	-77	-1,6 %	-138	-4,7 %	-215	-2,8 %
Vantaa	56	1,2 %	-67	-2,2 %	-11	-0,1 %
Turku	-622	-8,2 %	-302	-7,3 %	-925	-7,9 %
Tampere	-622	-7,1 %	-333	-6,3 %	-955	-6,8 %
Oulu						
Viisikko	-1 609	-3,7 %	-1 372	-5,6 %	-2 981	7,4 %
Koko maa	-9 829	-5,9 %	-4 043	-2,8 %	-13 872	-4,4 %

VUOSI 2004

	Perusturva Pv/saaja	Perusturvan saajia/ jokainen päivä	Ansioturva Pv/saaja	Ansioturvan saajia/ jokainen päivä	Työttömyys- turva pv/saaja	Työttömyysturvan saajia yhteensä / jokainen päivä	Perusturva saajat%	Ansioturva saajat%
Helsinki	148	18 245	123	9 253	139	27 498	66,3	33,7
Espoo	148	4 681	121	2 916	136	7 597	61,6	38,4
Vantaa	137	4 596	115	2 991	127	7 588	60,6	39,4
Turku	149	7 602	114	4 159	134	11 761	64,6	35,4
Tampere	146	8 761	120	5 265	135	14 026	62,5	37,5
Viisikko	147	43 884	120	24 586	136	68 470	64,1	35,9
Koko maa	141	166 229	132	145 674	137	311 903		

VUOSI 2003

	Perusturva Pv/saaja	Perusturvan saajia/ jokainen päivä	Ansioturva Pv/saaja	Ansioturvan saajia/ jokainen päivä	Työttömyys- turva pv/saaja	Työttömyysturvan saajia yhteensä / jokainen päivä	Perusturva saajat%	Ansioturva saajat%
Helsinki	146	17 015	111	8 471	132	25 487	66,8	33,2
Espoo	143	4 349	110	2 634	128	6 983	62,3	37,7
Vantaa	131	4 119	103	2 788	118	6 907	59,6	40,4
Turku	150	7 495	106	3 994	131	11 489	65,2	34,8
Tampere	146	8 638	116	5 126	133	13 764	62,8	37,2
Viisikko	144	41 617	110	23 013	130	64 629	64,4	35,6
Koko maa	140							

Lähteet: Vakuutusvalvonta, Ulla Kaipainen ja Kela, Heidi Kempainen

¹⁾ Perusturvan työttömyyspäivärahapäivät = työttömyyden peruspäivärahat ja työmarkkinatuet yhteensä

KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA 2002-2005

Aktivointisuunnitelmat

		Helsinki	Muutos %	Espoo	Muutos %	Vantaa	Muutos %	Turku	Muutos %	Tampere	Muutos %	Oulu	Muutos %	Kuusikko	Muutos %
Aktivointisuunnitelmia laadittu yhteensä	2002	3 002		378		497		750		221				4 848	
	2003	2 424	-19,3	511	35,2	352	-29,2	1 206	60,8	383	73,3			4 876	0,6
	2004	993	-59,0	186	-63,6	596	69,3	1 165	-3,4	371	-3,1			3 311	-32,1
	2005	1 449	45,9	245	31,7	644	8,1	1 575	35,2	552	48,8	570		5 035	52,1
	2002	270		110		122		311		84				897	
- joista alle 25-vuotiaille asiakkaille	2003	178	-34,1	385	250,0	48	-60,7	704	126,4	185	120,2			1 500	67,2
	2004	110	-38,2	53	-86,2	108	125,0	683	-3,0	199	7,6			1 153	-23,1
	2005	138	25,5	111	109,4	115	6,5	508	-25,6	201	1,0	214		1 287	11,6
	2002	9,0		29,1		24,5		41,5		38,0				18,5	
	2003	7,3		75,3		13,6		58,4		48,3				30,8	
- joista 25 v. tai vanhemmille asiakkaille	2004	11,1		28,5		18,1		58,6		53,6				34,8	
	2005	9,5		45,3		17,9		32,3		36,4		37,5		25,6	
	2002	2 732		268		375		439		137				3 951	
	2003	2 246	-17,8	126	-53,0	304	-18,9	502	14,4	198	44,5			3 376	-14,6
	2004	883	-60,7	133	5,6	488	60,5	482	-4,0	172	-13,1			2 158	-36,1
yli 25 v. % -osuus laadituista aktivointisuunnitelmista	2005	1 311	48,5	134	0,8	529	8,4	1 067	121,4	351	104,1	356		3 748	73,7
	2002	91,0		70,9		75,5		58,5		62,0				81,5	
	2003	92,7		24,7		86,4		41,6		51,7				69,2	
	2004	88,9		71,5		81,9		41,4		46,4				65,2	
	2005	90,5		54,7		82,1		67,7		63,6		62,5		74,4	

Kuntouttava työtoiminta

Asiakkaat, joille tehty päätös kuntouttavasta työtoiminnasta	2002	151		50		54		43		27				325	
	2003	308	104,0	44	-12,0	257	375,9	119	176,7	70	159,3			798	145,5
	2004	312	1,3	56	27,3	286	11,3	..		123	75,7	49		826	3,5
	2005	498	59,6	111	98,2	295	3,1	180		217	76,4	114		1 415	71,3
	2002	142		48		30		19		12				251	
Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet asiakkaat vuoden aikana	2003	270	90,1	36	-25,0	121	303,3	79	315,8	48	300,0			554	120,7
	2004	263	-2,6	56	55,6	142	17,4	72	-8,9	76	58,3	49		609	9,9
	2005	444	68,8	106	89,3	195	37,3	106	47,2	129	69,7	114		1 094	79,6
	2002	94,0		96,0		55,6		44,2		44,4				77,2	
	2003	87,7		81,8		47,1		66,4		68,6				69,4	
Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden osuus aktivointisuunnitelman saaneista %	2004	84,3		100,0		49,7		..		61,8		100,0		73,7	
	2005	89,2		95,5		66,1		58,9		59,4		100,0		77,3	
	2002	4,7		12,7		6,0		2,5		5,4				5,2	
	2003	11,1		7,0		34,4		6,6		12,5				11,4	
	2004	26,5		30,1		23,8		6,2		20,5				18,4	
Liite 8	2005	30,6		43,3		30,3		6,7		23,4		20,0		21,7	

Toimeentulotuen asiantuntijaryhmän yhteystiedot

Timo Ruohola, puheenjohtaja

Tampereen sosiaali- ja terveystoimi

Lähipalvelut/ Toimeentuloturva

PL 98, 33201 Tampere

P. 020 777 7102 / 050-551 1774

e-mail: etunimi.sukunimi@tampere.fi

fax 020 777 7105

fax 020 777 7624

Ritva-Liisa Riitakorpi

Turun sosiaalikeskus / Itäinen sosiaalitoimisto

PL 364, 20101 Turku

P. 02-262 6111 (keskus)

e-mail: etunimi.sukunimi@turku.fi

fax 02-262 6447

Jaana Hakamäki

Turun sosiaalikeskus/Asiakkaan ohjaus ja neuvonta/Etuuskäsittely

PL 364, 20101 Turku

p. 02 – 262 6111 (keskus)

e-mail: etunimi.sukunimi@turku.fi

fax 02-262 6130

Marja Heikkinen

Helsingin sosiaalivirasto

Aikuisten palvelut/Toiminnan ja johtamisen tuki

Toinen linja 4 A 11. krs

PL 7333, 00099 Helsingin kaupunki

p. 09 - 310 4344 4, 050 -3471513

e-mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Sisko Mäkinen

Helsingin sosiaalivirasto

Tietohuolto- ja tilastoyksikkö

Vironkatu 2, 5 krs

PL 7011, 00099 Helsingin kaupunki

e-mail: etunimi.sukunimi@hel.fi

Maritta Samuelsson

Espoon kaupunki / Sosiaali- ja terveystoimi

Tieto, laatu ja kehittäminen

Metsäpojankuja 3,

PL 13205, 02070 Espoon kaupunki

P. 0500-520 1275

e-mail: etunimi.sukunimi@espoo.fi

fax 09-8162 3790

Tua Ekblad

Espoon kaupunki / Sosiaali- ja terveystoimi

Hallintopalvelut/Talousohjaus

PL 208, 02070 Espoon kaupunki

P. 09 - 816 23949, 050 - 357 0914

e-mail: etunimi.sukunimi@espoo.fi

fax 09-816 23130

Leena Kaijala

Vantaan sosiaali- ja terveysvirasto

Peltolantie 2 D, 3. krs

01300 Vantaa

P. 09 - 839 22566 tai 040-8309073

e-mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

fax 09-839 24389

Hanna Kivelä

Vantaan kaupunki

Koivukylän sosiaali- ja terveysasema

Lasten ja perheiden palvelut

Karsikkokuja 17 C

01360 Vantaa

p. 09 - 8392 3251

e-mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

fax: 09-8392 3232

Raimo Ojanlatva

Oulun sosiaali- ja terveystoimi

PL 33 (Mäkelininkatu 33 A, 5. krs.)

90015 Oulun kaupunki

P. 08 - 558 44753, 044 - 703 4753

e-mail: etunimi.sukunimi@ouka.fi

Anne Peltonen

Kuusikko -työryhmän sihteeri

Vantaan sosiaali- ja terveysvirasto

Peltolantie 2 D

01300 Vantaa

p. 09 - 8392 6030 ja 040 - 506 5613

e-mail: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

fax: 09-8392 4389